Denne tekst tjener udelukkende som dokumentationsværktøj og har ingen retsvirkning. EU's institutioner påtager sig intet ansvar for dens indhold. De autentiske udgaver af de relevante retsakter, inklusive deres betragtninger, er offentliggjort i den Europæiske Unions Tidende og kan findes i EUR-Lex. Disse officielle tekster er tilgængelige direkte via linkene i dette dokument

►**B**

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV 2009/73/EF

af 13. juli 2009

om fælles regler for det indre marked for naturgas og om ophævelse af direktiv 2003/55/EF

(EØS-relevant tekst)

(EUT L 211 af 14.8.2009, s. 94)

Ændret ved:

		Tidende		
		nr.	side	dato
►**M1**	Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1999 af 11. december 2018	L 328	1	21.12.2018
►**M2**	Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/692 af 17. april 2019	L 117	1	3.5.2019

Berigtiget ved:

►**C1**	Berigtigelse, EUT L 262 af 29.9.2016, s. 34 (2009/73/EF)

▼B

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV 2009/73/EF

af 13. juli 2009

om fælles regler for det indre marked for naturgas og om ophævelse af direktiv 2003/55/EF

(EØS-relevant tekst)

KAPITEL I

GENSTAND, ANVENDELSESOMRÅDE OG DEFINITIONER

Artikel 1

Genstand og anvendelsesområde

1. I dette direktiv fastsættes fælles regler for transmission, distribution, forsyning og oplagring af naturgas. Det fastlægger regler for, hvordan sektoren for naturgas skal organiseres og fungere, hvordan der opnås adgang til markedet, samt hvilke kriterier og procedurer der skal anvendes ved udstedelse af godkendelser til transmission, distribution, forsyning og oplagring af naturgas, samt hvorledes systemerne skal drives.

2. De regler, der fastsættes i dette direktiv om naturgas, som også omfatter LNG, gælder ligeledes på en ikke-diskriminerende måde for biogas og gas fra biomasse eller andre typer gas, i det omfang sådanne gasser teknisk set og sikkert kan injiceres og transporteres gennem naturgassystemet.

Artikel 2

Definitioner

I dette direktiv forstås ved:

1) »naturgasvirksomhed«: enhver fysisk eller juridisk person, der driver mindst en af følgende former for virksomhed: produktion, transmission, distribution, forsyning, køb eller oplagring af naturgas, herunder LNG, og som er ansvarlig for de kommercielle, tekniske og/eller vedligeholdelsesmæssige opgaver i forbindelse med disse aktiviteter, men som ikke er endelig kunde

2) »opstrømsrørledningsnet«: enhver rørledning eller ethvert net af rørledninger, der drives og/eller er anlagt som en del af et olie- eller gasproduktionsanlæg eller anvendes til at lede naturgas fra et eller flere af sådanne anlæg til et behandlingsanlæg, en behandlingsterminal eller en endelig kystlandingsterminal

3) »transmission«: transport af naturgas gennem net, der hovedsagelig består af højtryksrørledninger, bortset fra opstrømsrørledningsnet og bortset fra den del af højtryksrørledninger, der hovedsagelig anvendes i forbindelse med lokal distribution af naturgas, med henblik på levering af naturgas til kunder, men ikke forsyning

▼B

4) »transmissionssystemoperatør«: enhver fysisk eller juridisk person, der varetager transmissionsopgaven og er ansvarlig for driften, vedligeholdelsen og om nødvendigt udbygningen af transmissionssystemet i et givet område samt i givet fald dets sammenkoblinger med andre systemer, og for at sikre, at systemet på lang sigt kan tilfredsstille en rimelig efterspørgsel efter transport af gas

5) »distribution«: transport af naturgas gennem lokale eller regionale ledningsnet med henblik på levering af naturgas til kunder, men ikke forsyning

6) »distributionssystemoperatør«: enhver fysisk eller juridisk person, der varetager distributionsopgaven og er ansvarlig for driften, vedligeholdelsen og om nødvendigt udbygningen af distributionssystemet i et givet område samt i givet fald dets sammenkoblinger med andre systemer, og for at sikre, at systemet på lang sigt kan tilfredsstille en rimelig efterspørgsel efter distribution af gas

7) »forsyning«: salg, herunder videresalg, af naturgas, herunder af LNG, til kunder

8) »forsyningsvirksomhed«: enhver fysisk eller juridisk person, der varetager forsyningsopgaven

9) »lagerfacilitet«: et anlæg, der anvendes til oplagring af naturgas, og som ejes og/eller drives af en naturgasvirksomhed, herunder den del af LNG-faciliteter, der benyttes til oplagring, bortset fra den del, der benyttes til produktionsformål, og bortset fra faciliteter, der udelukkende er forbeholdt transmissionssystemoperatører, således at de kan udføre deres hverv

10) »lagersystemoperatør«: enhver fysisk eller juridisk person, der foretager oplagring og er ansvarlig for driften af en lagerfacilitet

11) »LNG-facilitet«: en terminal, som anvendes til flydendegørelse af naturgas eller import, losning og forgasning af LNG, herunder de hjælpefunktioner og de midlertidige lagerfaciliteter, der er nødvendige for forgasningsprocessen og den efterfølgende levering til transmissionssystemet, bortset fra de dele af LNG-terminaler, der benyttes til oplagring

12) »LNG-systemoperatør«: enhver fysisk eller juridisk person, der foretager flydendegørelse af naturgas eller import, losning og forgasning af LNG og er ansvarlig for driften af en LNG-facilitet

13) »system«: alle transmissionsnet, distributionsnet, LNG-faciliteter og/eller lagerfaciliteter, som ejes og/eller drives af en naturgasvirksomhed, herunder linepack og virksomhedens eller tilknyttede virksomheders tilknyttede faciliteter, som leverer hjælpefunktioner, der er nødvendige for at give adgang til transmission, distribution og LNG

▼B

14) »hjælpefunktioner«: alle funktioner, der er nødvendige for adgang til og drift af transmissionsnet, distributionsnet, LNG-faciliteter og/eller lagerfaciliteter, herunder mængdebalancerings- og blandingsanlæg samt anlæg til injicering af inerte gasser, men ikke faciliteter, der udelukkende er forbeholdt transmissionssystemoperatører, således at de kan udføre deres hverv

15) »linepack«: oplagring af gas ved kompression i gastransmissions- og distributionssystemer, men ikke faciliteter, der er forbeholdt transmissionssystemoperatører, således at de kan udføre deres hverv

16) »sammenkoblet system«: en række systemer, der er indbyrdes forbundne

▼M2

17) »sammenkoblingslinje«: transmissionslinje, som krydser en grænse mellem medlemsstater med det formål at forbinde disse medlemsstaters nationale transmissionssystem, eller en transmissionslinje mellem en medlemsstat og et tredjeland op til medlemsstaternes område eller den pågældende medlemsstats søterritorium

▼B

18) »direkte linje«: en naturgasrørledning, der supplerer det sammenkoblede system

19) »integreret naturgasvirksomhed«: en vertikalt eller horisontalt integreret virksomhed

20) »vertikalt integreret virksomhed«: en naturgasvirksomhed eller en gruppe af naturgasvirksomheder, som den samme person eller de samme personer har ret til direkte eller indirekte at udøve kontrol over, og som driver mindst en af følgende former for virksomhed: transmission, distribution, LNG eller oplagring og mindst en af følgende former for virksomhed: produktion af eller forsyning med naturgas

21) »horisontalt integreret virksomhed«: en virksomhed, der driver mindst en af følgende former for virksomhed: produktion, transmission, distribution, forsyning eller oplagring af naturgas, sideløbende med en ikke-naturgasrelateret aktivitet

22) »tilknyttet virksomhed«: en tilknyttet virksomhed, som defineret i artikel 41 i Rådets syvende direktiv 83/349/EØF af 13. juni 1983 på grundlag af traktatens artikel 44, stk. 2, litra g) [1], om konsoliderede regnskaber [2] og/eller en associeret virksomhed, som defineret i artikel 33, stk. 1, i nævnte direktiv og/eller en virksomhed, som tilhører samme selskabsdeltagere

23) »systembruger«: en fysisk eller juridisk person, der forsyner eller forsynes fra et system

24) »kunde«: en grossist eller endelig kunde, der køber naturgas, samt en naturgasvirksomhed, der køber naturgas

[1] Titlen på direktiv 83/349/EØF er justeret under hensyn til omnummereringen af EF-traktatens artikler, jf. Amsterdamtraktatens artikel 12. Den oprindelige henvisning var til artikel 54, stk. 3, litra g).

[2] EFT L 193 af 18.7.1983, s. 1.

▼B

25) »privatkunde«: en kunde, der køber naturgas til eget husholdningsforbrug

26) »erhvervskunde«: en kunde, som køber naturgas, der ikke er til brug i egen husholdning

27) »endelig kunde«: en kunde, der køber naturgas til eget brug

28) »privilegeret kunde«: en kunde, som frit kan købe gas fra en leverandør efter eget valg, jf. artikel 37

29) »grossist«: en fysisk eller juridisk person, der køber naturgas med henblik på videresalg inden for eller uden for det system, hvor den pågældende er etableret, bortset fra transmissionssystemoperatører og distributionssystemoperatører

30) »langtidsplanlægning«: naturgasvirksomheders langsigtede forsyningsplanlægning og planlægning af transportkapacitet med henblik på at tilfredsstille systemets efterspørgsel efter naturgas, diversificere kilderne og sikre forsyninger til kunderne

31) »marked under opbygning«: en medlemsstat, hvor den første kommercielle forsyning i henhold til dens første langtidskontrakt om naturgasforsyning har fundet sted for mindre end ti år siden

32) »sikkerhed«: såvel sikkerhed med hensyn til naturgasforsyning som teknisk sikkerhed

33) »ny infrastruktur«: en infrastruktur, der ikke er fuldt ud etableret senest den 4. august 2003

34) »gasforsyningskontrakt«: en kontrakt om levering af naturgas, dog ikke gasderivater

35) »gasderivat«: et finansielt instrument som anført i punkt 5, 6 eller 7 i afsnit C i bilag I til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/39/EF af 21. april 2004 om markeder for finansielle instrumenter ([1]), for så vidt som instrumentet vedrører naturgas

36) »kontrol«: rettigheder, aftaler eller andre midler, som enkeltvis eller tilsammen, under hensyn til alle faktiske og retlige forhold, giver mulighed for udøvelse af afgørende indflydelse på en virksomhed, særlig ved:

   a) ejendoms- eller brugsret til virksomhedens samlede aktiver eller dele deraf

   b) rettigheder eller aftaler, som sikrer afgørende indflydelse på sammensætningen af virksomhedens organer, deres afstemninger eller beslutninger.

([1]) EUT L 145 af 30.4.2004, s. 1.

▼B

KAPITEL II

GENERELLE REGLER FOR, HVORLEDES SEKTOREN SKAL ORGANISERES

Artikel 3

Offentlige serviceforpligtelser og forbrugerbeskyttelse

1. Medlemsstaterne påser på grundlag af deres institutionelle opbygning og under behørig iagttagelse af subsidiaritetsprincippet, at naturgasvirksomheder drives efter dette direktivs principper, jf. dog stk. 2, med henblik på at etablere et konkurrencebaseret, sikkert og miljømæssigt bæredygtigt naturgasmarked. De afstår fra at forskelsbehandle disse virksomheder for så vidt angår såvel rettigheder som forpligtelser.

2. Medlemsstaterne kan under fuld iagttagelse af de relevante bestemmelser i traktaten, særlig artikel 86, ud fra almindelig økonomisk interesse pålægge virksomheder i gassektoren offentlige serviceforpligtelser, som kan omfatte leveringernes sikkerhed, herunder forsyningssikkerhed, regelmæssighed, kvalitet og pris samt miljøbeskyttelse, herunder energieffektivitet, energi fra vedvarende energikilder og klimabeskyttelse. Disse forpligtelser skal være klart definerede, og de skal være gennemsigtige, ikke-diskriminerende og kontrollerbare, og de skal sikre naturgasvirksomheder i Fællesskabet lige adgang til de nationale forbrugere. I relation til forsyningssikkerhed, energieffektivitet gennem efterspørgselsstyring og opfyldelse af miljømålsætningerne og målene for energi fra vedvarende energikilder, som omhandlet i dette stykke, kan medlemsstaterne indføre langtidsplanlægning, idet de tager hensyn til, at tredjeparter eventuelt ønsker at få adgang til systemet.

3. Medlemsstaterne træffer passende foranstaltninger til at beskytte de endelige kunder og sikrer navnlig, at der er passende sikkerhedsforanstaltninger, der beskytter sårbare kunder. I den forbindelse fastlægger hver medlemsstat en definition af begrebet sårbare kunder, som kan henvise til energifattigdom og bl.a. til forbuddet mod afbrydelser af forsyning for disse kunder i kritiske perioder. Medlemsstaterne sikrer, at de rettigheder og forpligtelser, der er knyttet til sårbare kunder, gøres gældende. De træffer navnlig hensigtsmæssige foranstaltninger til at beskytte endelige kunder i fjerntliggende områder, som er tilsluttet gassystemet. Medlemsstaterne kan med henblik herpå udpege en forsyningspligtig leverandør for kunder, der er tilsluttet gassystemet. De sikrer et højt forbrugerbeskyttelsesniveau, især for så vidt angår gennemsigtighed i kontraktbetingelser og -vilkår, almindelig information og ordninger for bilæggelse af tvister. Medlemsstaterne sikrer, at privilegerede kunder reelt let kan skifte til en ny leverandør. Med hensyn til i det mindste privatkunder omfatter disse foranstaltninger de tiltag, der omhandles i bilag I.

4. Medlemsstaterne træffer passende foranstaltninger, f.eks. formulering af nationale energihandlingsplaner, ydelser i de sociale sikringsordninger til sikring af den nødvendige gasforsyning til sårbare kunder eller støtte til forbedringer af energieffektivitet, for at bekæmpe energifattigdom, hvor den konstateres, herunder generelt i forbindelse med fattigdom. Sådanne foranstaltninger må ikke hæmme den effektive åbning af markedet, jf. artikel 37, eller markedets funktion, og Kommissionen underrettes, hvor det er relevant, herom i

▼B

overensstemmelse med stk. 11 i nærværende artikel. Denne underretning omfatter ikke foranstaltninger, der træffes inden for den generelle sociale sikringsordning.

5. Medlemsstaterne sikrer, at alle kunder, der er tilsluttet gasnettet, er berettiget til at få leveret deres gas af en leverandør, dog med forbehold af dennes indforståelse, uanset i hvilken medlemsstat den pågældende er registreret som leverandør, så længe leverandøren følger de gældende regler om handel og balancering og er underlagt kravene om forsyningssikkerhed. Med henblik herpå træffer medlemsstaterne alle nødvendige foranstaltninger for at sikre, at de administrative procedurer ikke udgør en hindring for forsyningsselskaber, der allerede er registreret i en anden medlemsstat.

6. Medlemsstaterne sikrer:

a) at ændringen gennemføres af de(n) pågældende operatør(er) inden for tre uger, hvis en kunde, der overholder kontraktbestemmelserne, ønsker at skifte leverandør, og

b) at kunder har ret til at modtage alle relevante forbrugsdata.

Medlemsstaterne sikrer, at de i første afsnit, litra a) og b), omhandlede rettigheder gælder for alle kunder på et ikke-diskriminerende grundlag, hvad angår omkostninger, indsats eller tid.

7. Medlemsstaterne træffer passende foranstaltninger med henblik på at opfylde målsætningerne for social og økonomisk samhørighed og miljøbeskyttelse, herunder eventuelt midler til bekæmpelse af klimaændringer, samt forsyningssikkerhed. Sådanne foranstaltninger kan især omfatte passende økonomiske incitamenter, eventuelt ved at benytte alle eksisterende ordninger i medlemsstaterne og i Fællesskabet til vedligeholdelse og etablering af den nødvendige netinfrastruktur, herunder sammenkoblingskapacitet.

8. For at fremme energieffektiviteten henstiller medlemsstaterne eller, hvis en medlemsstat har fastsat dette, den regulerende myndighed kraftigt til, at naturgasvirksomhederne optimerer gasforbruget, f.eks. ved at yde energistyringstjenester, udvikle innovative prismodeller eller intelligente målesystemer eller intelligente net, når det er relevant.

9. Medlemsstaterne sikrer, at der oprettes fælles kontaktpunkter, hvor forbrugerne kan indhente alle nødvendige oplysninger om deres rettigheder, gældende lovgivning og de tilgængelige tvistbilæggelsesmuligheder i tilfælde af tvister. Sådanne kontaktpunkter kan være en del af de almindelige forbrugeroplysningsinstanser.

Medlemsstaterne sikrer, at der oprettes en uafhængig klageinstans, såsom en energiombudsmand eller et forbrugerorgan, med henblik på at sikre effektiv behandling af indbragte klager og udenretslig tvistbilæggelse.

▼B

10. Medlemsstaterne kan beslutte ikke at anvende bestemmelserne i artikel 4 på distribution, for så vidt anvendelsen af disse bestemmelser retligt eller faktisk ville hindre opfyldelsen af de forpligtelser, der er pålagt naturgasvirksomheder under hensyn til almen økonomisk interesse, og for så vidt angår udviklingen af samhandelen ikke påvirkes i et sådant omfang, at det strider mod Fællesskabets interesse. I henhold til dette direktiv og til traktatens artikel 86 omfatter Fællesskabets interesse bl.a. konkurrence i forbindelse med privilegerede kunder.

11. Medlemsstaterne underretter efter gennemførelsen af dette direktiv Kommissionen om alle de foranstaltninger, der er truffet med henblik på at opfylde offentlige serviceforpligtelser, herunder forbrugerbeskyttelse og miljøbeskyttelse, og deres mulige virkninger på den nationale og internationale konkurrence, uanset om sådanne foranstaltninger kræver en undtagelse fra dette direktiv. De underretter derefter hvert andet år Kommissionen om enhver ændring, der foretages i sådanne foranstaltninger, uanset om sådanne foranstaltninger kræver en undtagelse fra dette direktiv.

12. Kommissionen forelægger i samråd med de berørte parter, herunder medlemsstaterne, de nationale regulerende myndigheder, forbrugerorganisationer og naturgasvirksomhederne, en klar og kortfattet tjekliste for energiforbrugere med praktiske oplysninger om energiforbrugernes rettigheder. Medlemsstaterne sikrer, at gasleverandører eller distributionssystemoperatører i samarbejde med de regulerende myndigheder tager de nødvendige skridt til at sende en kopi af tjeklisten for energiforbrugere til alle deres kunder og sikre, at den er offentligt tilgængelig.

Artikel 4

Godkendelsesprocedure

1. I tilfælde, hvor der stilles krav om godkendelse (f.eks. bevilling, tilladelse, koncession, samtykke eller godkendelse) til at etablere eller drive naturgasfaciliteter, udsteder medlemsstaterne eller den kompetente myndighed, som de udpeger hertil, i overensstemmelse med stk. 2-4 godkendelse til at etablere og/eller drive sådanne faciliteter, rørledninger og tilhørende udstyr på deres område. Medlemsstaterne eller den kompetente myndighed, som de udpeger hertil, kan også på samme grundlag udstede godkendelse til at levere naturgas samt godkendelse til grossister.

2. Anvender medlemsstaterne en godkendelsesordning, fastsætter de objektive og ikke-diskriminerende kriterier, som skal opfyldes af den virksomhed, der ansøger om godkendelse til at etablere og/eller drive naturgasfaciliteter, eller som ansøger om godkendelse til at levere naturgas. De ikke-diskriminerende kriterier og procedurerne for udstedelse af godkendelser offentliggøres. Medlemsstaterne sikrer, at der i procedurerne for udstedelse af autorisation til faciliteter, rørledninger og dertilhørende nødvendigt udstyr tages højde for projektets betydning for det indre marked for naturgas.

3. Medlemsstaterne påser, at begrundelsen for at afslå en ansøgning om godkendelse er objektiv og ikke-diskriminerende, og at den meddeles ansøgeren. Begrundelsen for et sådant afslag meddeles Kommissionen til orientering. Medlemsstaterne indfører en procedure, hvorefter ansøgeren kan indbringe en klage over afslaget.

▼B

4. Med henblik på udbygning af nyforsynede områder og en effektiv drift i almindelighed kan medlemsstaterne med forbehold af artikel 38 afslå yderligere godkendelser til at etablere og drive distributionsrørledningsnet i et bestemt område, hvis der allerede er etableret eller er planer om at etablere sådanne rørledningsnet i det pågældende område, og hvis den eksisterende eller foreslåede kapacitet ikke er opbrugt.

▼M1

———————

▼B

Artikel 6

Regional solidaritet

1. For at varetage forsyningssikkerheden på det indre marked for naturgas samarbejder medlemsstaterne for at fremme den regionale og bilaterale solidaritet.

2. Samarbejdet omfatter situationer, der på kort sigt fører til eller sandsynligvis vil føre til en alvorlig forsyningsafbrydelse, der påvirker en medlemsstat. Det omfatter:

a) samordning af nationale beredskabsforanstaltninger, jf. artikel 8 i Rådets direktiv 2004/67/EF af 26. april 2004 om foranstaltninger til opretholdelse af naturgasforsyningssikkerheden ([1])

b) identifikation og om nødvendigt udbygning eller opgradering af sammenkoblinger i elektricitets- og naturgasnettet, og

c) forudsætninger og praktiske foranstaltninger for gensidig bistand.

3. Kommissionen og de øvrige medlemsstater holdes underrettet om dette samarbejde.

4. Kommissionen kan vedtage retningslinjer for regionalt samarbejde i en solidarisk ånd. Disse foranstaltninger, der har til formål at ændre ikke-væsentlige bestemmelser i dette direktiv ved at supplere det, vedtages efter forskriftsproceduren med kontrol i artikel 51, stk. 3.

Artikel 7

Fremme af det regionale samarbejde

1. Medlemsstaterne såvel som de regulerende myndigheder samarbejder med hinanden om at integrere deres nationale markeder på et eller flere regionale planer som et første skridt hen imod et fuldt liberaliseret indre marked. De regulerende myndigheder, hvis

([1]) EUT L 127 af 29.4.2004, s. 92.

▼B

medlemsstaterne har fastsat dette, eller medlemsstaterne fremmer og letter navnlig samarbejdet på regionalt plan mellem transmissionsoperatører bl.a. om grænseoverskridende forhold med henblik på at skabe et konkurrencedygtigt indre marked for naturgas, stræber efter at opnå ensartethed i deres retlige, administrative og tekniske rammer og letter integrationen af de isolerede gasøer, der fortsat eksisterer i Fællesskabet. De geografiske områder, der er omfattet af dette regionale samarbejde, omfatter de geografiske områder, der er fastlagt i overensstemmelse med artikel 12, stk. 3, i forordning (EF) nr. 715/2009. Dette samarbejde kan omfatte andre geografiske områder.

2. Agenturet samarbejder med de nationale regulerende myndigheder og transmissionssystemoperatører for at sikre, at reguleringsordningerne i de forskellige regioner er forenelige med det sigte at skabe et konkurrencebaseret indre marked for naturgas. Hvor der efter agenturets opfattelse er behov for bindende regler for et sådant samarbejde, fremsætter det passende anbefalinger.

3. Medlemsstaterne sikrer ved gennemførelse af dette direktiv, at transmissionssystemoperatørerne har et eller flere integrerede systemer på regionalt plan, som omfatter to eller flere medlemsstater med henblik på allokering af kapacitet og kontrol af nettets sikkerhed.

4. Såfremt vertikalt integrerede transmissionssystemoperatører deltager i en fælles virksomhed, der er oprettet for at gennemføre et sådant samarbejde, opstiller og gennemfører den fælles virksomhed et overvågningsprogram, der beskriver de foranstaltninger, der skal træffes for at sikre, at diskriminerende og konkurrencebegrænsende adfærd er udelukket. Dette overvågningsprogram fastlægger de ansattes specifikke forpligtelser for at opfylde målet om udelukkelse af diskriminerende og konkurrencebegrænsende adfærd. Det skal godkendes af agenturet. Overvågningsprogrammet kontrolleres uafhængigt af de overvågningsansvarlige hos de vertikalt integrerede transmissionssystemoperatører.

Artikel 8

Tekniske forskrifter

De regulerende myndigheder, hvis medlemsstaterne har fastsat dette, eller medlemsstaterne påser, at der defineres tekniske sikkerhedskriterier, og at der udarbejdes og offentliggøres tekniske forskrifter, der fastlægger de mindstekrav med hensyn til konstruktion og drift, som LNG-faciliteter, lagerfaciliteter, andre transmissions- eller distributionssystemer og direkte linjer skal opfylde for at kunne blive tilsluttet systemet. Disse tekniske forskrifter skal sikre systemernes interoperabilitet, og de skal være objektive og ikke-diskriminerende. Agenturet kan fremsætte passende anbefalinger med henblik på at opnå overensstemmelse med disse forskrifter, hvis det er relevant. Disse forskrifter meddeles Kommissionen i overensstemmelse med artikel 8 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/34/EF af 22. juni 1998 om en informationsprocedure med hensyn til tekniske standarder og forskrifter samt forskrifter for informationssamfundets tjenester ([1]).

([1]) EFT L 204 af 21.7.1998, s. 37.

▼B

KAPITEL III

TRANSMISSION, OPLAGRING OG LNG

Artikel 9

Adskillelse af transmissionssystemer og transmissionssystemoperatører

1. Medlemsstaterne sikrer følgende fra den 3. marts 2012:

a) hver virksomhed, der ejer et transmissionssystem, optræder som transmissionssystemoperatør

b) den eller de samme personer har ikke ret til:

i) direkte eller indirekte at udøve kontrol over en virksomhed, der varetager produktions- eller forsyningsopgaver, og samtidig direkte eller indirekte at udøve kontrol over eller udøve rettigheder over en transmissionssystemoperatør eller et transmissionssystem, eller

ii) direkte eller indirekte at udøve kontrol over en transmissionssystemoperatør eller et transmissionssystem og samtidig direkte eller indirekte at udøve kontrol over eller udøve rettigheder over en virksomhed, der varetager produktions- eller forsyningsopgaver

c) den eller de samme personer har ikke ret til at udpege medlemmer af tilsynsorganet, bestyrelsen eller andre organer, der repræsenterer virksomheden juridisk, for en transmissionssystemoperatør eller et transmissionssystem, og samtidig direkte eller indirekte at udøve kontrol over eller udøve rettigheder over en virksomhed, der varetager produktions- eller forsyningsopgaver, og

d) den samme person har ikke ret til at være medlem af tilsynsorganet, bestyrelsen eller andre organer, der repræsenterer virksomheden juridisk, for både en virksomhed, der varetager produktions- eller forsyningsopgaver, og en transmissionssystemoperatør eller et transmissionssystem.

2. De rettigheder, der henvises til i stk. 1, litra b) og c), omfatter bl.a.:

a) beføjelsen til at udøve stemmerettigheder

b) beføjelsen til at udpege medlemmer til tilsynsorganet, bestyrelsen eller andre organer, der repræsenterer virksomheden juridisk, eller

c) besiddelsen af en aktiemajoritet.

3. Med henblik på anvendelsen af stk. 1, litra b), omfatter udtrykket »virksomhed, der varetager produktions- eller forsyningsopgaver« det tilsvarende udtryk i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/72/EF af 13. juli 2009 om fælles regler for det indre marked for elektricitet [1] og udtrykkene »transmissionssystemoperatør« og »transmissionssystem« omfatter de tilsvarende udtryk i dette direktiv.

[1] Se side 55 i denne EUT.

▼B

4. Medlemsstaterne kan gøre undtagelser fra stk. 1, litra b) og c), indtil den 3. marts 2013, forudsat at transmissionssystemoperatørerne ikke er en del af en vertikalt integreret virksomhed.

5. Forpligtelsen i stk. 1, litra a), anses for opfyldt, hvis to eller flere virksomheder, der ejer transmissionssystemer, har oprettet et joint venture, der fungerer som transmissionssystemoperatør i to eller flere medlemsstater for de pågældende transmissionssystemer. Ingen anden virksomhed kan være en del af dette joint venture, medmindre den er blevet godkendt som uafhængig systemoperatør i henhold til artikel 14 eller som uafhængig transmissionsoperatør med henblik på kapitel IV.

6. Hvis den person, der er omhandlet i stk. 1, litra b), c) og d), er identisk med medlemsstaten eller et andet offentligt organ, anses to separate offentlige organer, der udøver kontrol over på den ene side en transmissionssystemoperatør eller et transmissionssystem og på den anden side over en virksomhed, der varetager produktions- eller forsyningsopgaver, i forbindelse med gennemførelsen af denne artikel ikke for at være den eller de samme personer.

7. Medlemsstaterne sørger for, at hverken forretningsmæssigt følsomme oplysninger, jf. artikel 16, som en transmissionssystemoperatør, der har været en del af en vertikalt integreret virksomhed, ligger inde med, eller en sådan transmissionssystemoperatørs personale, overføres til virksomheder, der varetager produktions- eller forsyningsopgaver.

▼M2

8. Hvis transmissionssystemet den 3. september 2009 tilhørte en vertikalt integreret virksomhed, kan en medlemsstat beslutte ikke at anvende stk. 1. For så vidt angår den del af transmissionssystemet, der forbinder en medlemsstat med et tredjeland, mellem denne medlemsstats grænse og det første sammenkoblingspunkt med denne medlemsstats net, kan en medlemsstat, hvis transmissionssystemet den 23. maj 2019 tilhører en vertikalt integreret virksomhed, beslutte ikke at anvende stk. 1.

▼B

I så tilfælde skal den pågældende medlemsstat:

a) enten udpege en uafhængig systemoperatør i henhold til artikel 14 eller

b) overholde bestemmelserne i kapitel IV.

▼M2

9. Hvis transmissionssystemet den 3. september 2009 tilhørte en vertikalt integreret virksomhed, og der er indført ordninger, der sikrer transmissionssystemoperatørens uafhængighed mere effektivt end bestemmelserne i kapitel IV, kan en medlemsstat beslutte ikke at anvende denne artikels stk. 1.

For så vidt angår den del af transmissionssystemet, der forbinder en medlemsstat med et tredjeland, mellem denne medlemsstats grænse og det første sammenkoblingspunkt med denne medlemsstats net, hvis transmissionssystemet den 23. maj 2019 tilhørte en vertikalt integreret virksomhed, og der er indført ordninger, der sikrer transmissionssystemoperatørens uafhængighed mere effektivt end bestemmelserne i kapitel IV, kan den pågældende medlemsstat beslutte ikke at anvende denne artikels stk. 1.

▼B

10. Før en virksomhed godkendes og udpeges som transmissionssystemoperatør i henhold til denne artikels stk. 9, skal den certificeres efter procedurerne i dette direktivs artikel 10, stk. 4, 5 og 6, og i artikel 3 i forordning (EF) nr. 715/2009, hvorefter Kommissionen skal kontrollere, at de indførte ordninger klart sikrer transmissionssystemoperatørens uafhængighed mere effektivt end bestemmelserne i kapitel IV.

11. Vertikalt integrerede virksomheder, der ejer et transmissionssystem, må under ingen omstændigheder hindres i at tage skridt til at opfylde stk. 1.

12. Virksomheder, der varetager produktions- eller forsyningsopgaver, må under ingen omstændigheder direkte eller indirekte kunne overtage kontrollen med eller udøve rettigheder over adskilte transmissionssystemoperatører i medlemsstater, der anvender stk. 1.

Artikel 10

Udpegning og certificering af transmissionssystemoperatører

1. Før en virksomhed godkendes og udpeges som transmissionssystemoperatør, skal den certificeres i henhold til procedurerne i denne artikels stk. 4, 5 og 6 og i artikel 3 i forordning (EF) nr. 715/2009.

2. Virksomheder, der ejer et transmissionssystem, og som den nationale regulerende myndighed har certificeret efter nedenstående certificeringsprocedure, fordi det opfylder kravene i artikel 9, godkendes og udpeges af medlemsstaterne som transmissionssystemoperatører. Udpegning af transmissionssystemoperatører meddeles Kommissionen og offentliggøres i *Den Europæiske Unions Tidende*.

3. Transmissionssystemoperatører underretter den regulerende myndighed om enhver planlagt transaktion, der kan betyde, at deres overholdelse af kravene i artikel 9 må tages op til fornyet vurdering.

4. De regulerende myndigheder overvåger, at transmissionssystemoperatørerne til stadighed opfylder kravene i artikel 9. De indleder en certificeringsprocedure for at sikre overholdelsen:

a) når de modtager en underretning fra transmissionssystemoperatøren i medfør af stk. 3

b) på eget initiativ, når de har viden om, at en planlagt ændring i rettigheder eller indflydelse over transmissionssystemejere eller transmissionssystemoperatører kan føre til overtrædelse af artikel 9, eller når de har grund til at tro, at der kan være forekommet en sådan overtrædelse, eller

c) efter en begrundet anmodning fra Kommissionen.

5. De regulerende myndigheder træffer afgørelse om certificering af en transmissionssystemoperatør senest fire måneder efter modtagelsen af transmissionssystemoperatørens underretning eller efter datoen for Kommissionens anmodning. Ved udløbet af denne periode anses certificeringen for udstedt. Den regulerende myndigheds udtrykkelige eller stiltiende afgørelse får først virkning, efter at proceduren i stk. 6 er afsluttet.

▼B

6. Den regulerende myndighed tilsender straks Kommissionen underretning om den udtrykkelige eller stiltiende afgørelse om certificering af en transmissionssystemoperatør sammen med alle relevante oplysninger om afgørelsen. ►C1 Kommissionen handler i overensstemmelse med proceduren i artikel 3 i forordning (EF) nr. 715/2009. ◄

7. De regulerende myndigheder og Kommissionen kan fra transmissionssystemoperatører og virksomheder, der varetager produktions- eller forsyningsopgaver, udbede sig enhver oplysning, der er relevant for varetagelsen af deres opgaver i medfør af denne artikel.

8. De regulerende myndigheder og Kommissionen behandler forretningsmæssigt følsomme oplysninger fortroligt.

Artikel 11

Certificering for så vidt angår tredjelande

1. Hvis en transmissionssystemejer eller transmissionssystemoperatør, der kontrolleres af en eller flere personer fra et eller flere tredjelande, ansøger om certificering, underretter den regulerende myndighed Kommissionen.

Den regulerende myndighed giver omgående Kommissionen meddelelse om situationer, der vil medføre, at en eller flere personer fra et eller flere tredjelande erhverver kontrol over transmissionssystemet eller en transmissionssystemoperatør.

2. Transmissionssystemoperatøren giver den regulerende myndighed meddelelse om situationer, der vil medføre, at en eller flere personer fra et eller flere tredjelande erhverver kontrol over transmissionssystemet eller en transmissionssystemoperatør.

3. Den regulerende myndighed vedtager et udkast til afgørelse om certificering af en transmissionssystemoperatør senest fire måneder efter modtagelsen af transmissionssystemoperatørens underretning. Den afviser certificering, hvis det ikke er påvist:

a) at den pågældende enhed overholder kravene i artikel 9, og

b) over for den regulerende myndighed eller en anden kompetent myndighed, som medlemsstaten har udpeget, at udstedelsen af certificeringen ikke vil være til risiko for medlemsstatens og Fællesskabets energiforsyningssikkerhed. Den regulerende myndighed eller anden kompetente myndighed, der er udpeget, tager ved behandlingen af dette spørgsmål hensyn til:

   i) Fællesskabets rettigheder og forpligtelser i forhold til det pågældende tredjeland i henhold til international ret, herunder enhver aftale, der er indgået med et eller flere tredjelande, som Fællesskabet deltager i, og som omhandler spørgsmål om energiforsyningssikkerhed

   ii) medlemsstatens rettigheder og forpligtelser i forhold til det pågældende tredjeland i henhold til aftaler, der er indgået med landet, forudsat at de er i overensstemmelse med fællesskabsretten, og

   iii) andre specifikke kendsgerninger og omstændigheder vedrørende sagen og det pågældende tredjeland.

4. Den regulerende myndighed underretter straks Kommissionen om sin afgørelse sammen med alle relevante oplysninger om afgørelsen.

▼B

5. Medlemsstaterne fastsætter, at den regulerende myndighed og/eller den udpegede kompetente myndighed, der er nævnt i stk. 3, litra b), inden den regulerende myndighed træffer afgørelse om certificering, anmoder Kommissionen om en udtalelse om, hvorvidt:

a) den pågældende enhed overholder kravene i artikel 9 og

b) udstedelsen af certificeringen ikke vil være til risiko for Fællesskabets energiforsyningssikkerhed.

6. Kommissionen behandler den anmodning, der er nævnt i stk. 5, straks ved modtagelsen. Den afgiver senest to måneder efter at have modtaget anmodningen udtalelse til den nationale regulerende myndighed eller, hvis anmodningen blev fremsat af den udpegede kompetente myndighed, til denne myndighed.

Kommissionen kan ved udarbejdelsen af sin udtalelse anmode om agenturets, den pågældende medlemsstats og interesserede parters synspunkter. Anmoder Kommissionen herom forlænges perioden på to måneder med to yderligere måneder.

Hvis der ikke inden for den periode, der er nævnt i første og andet afsnit, foreligger en udtalelse fra Kommissionen, anses Kommissionen for ikke at rejse indsigelser mod den regulerende myndigheds afgørelse.

7. Ved vurderingen af, om kontrol udøvet af en eller flere personer fra et eller flere tredjelande vil være til risiko for Fællesskabets energiforsyningssikkerhed, tager Kommissionen hensyn til:

a) de specifikke kendsgerninger vedrørende sagen og det eller de pågældende tredjelande, og

b) Fællesskabets rettigheder og forpligtelser over for dette tredjeland i henhold til international ret, herunder en aftale, der er indgået med et eller flere tredjelande, som Fællesskabet deltager i, og som omhandler spørgsmål om forsyningssikkerhed.

8. Den nationale regulerende myndighed træffer senest to måneder efter udløbet af den periode, der er nævnt i stk. 6, endelig afgørelse om certificering. Den nationale regulerende myndighed tager, når den træffer endelig afgørelse om certificering, videst muligt hensyn til Kommissionens udtalelse. Medlemsstaterne har under alle omstændigheder ret til at afvise certificering, hvis udstedelsen af certificeringen vil være til risiko for medlemsstatens energiforsyningssikkerhed eller en anden medlemsstats energiforsyningssikkerhed. Hvis medlemsstaten har udpeget en anden kompetent myndighed til at vurdere stk. 3, litra b), kan den kræve, at den nationale regulerende myndighed træffer sin endelige afgørelse i overensstemmelse med denne kompetente myndigheds vurdering. Den regulerende myndigheds endelige afgørelse og Kommissionens udtalelse offentliggøres sammen. Hvis den endelige afgørelse afviger fra Kommissionens udtalelse, udarbejder og offentliggør den berørte medlemsstat sammen med denne afgørelse en begrundelse for afgørelsen.

▼B

9. Intet i denne artikel anfægter medlemsstaternes ret til at udøve national lovpligtig kontrol i overensstemmelse med fællesskabsretten for at tilgodese legitime hensyn til den offentlige sikkerhed.

10. Kommissionen kan vedtage retningslinjer med nærmere procedureregler for anvendelsen af denne artikel. Disse foranstaltninger, der har til formål at ændre ikke-væsentlige bestemmelser i dette direktiv ved at supplere det, vedtages efter forskriftsproceduren med kontrol i artikel 51, stk. 3.

11. Denne artikel, bortset fra stk. 3, litra a), finder også anvendelse på medlemsstater, der er genstand for en undtagelse i henhold til artikel 49.

Artikel 12

Udpegning af lager- og LNG-systemoperatører

For en periode, der fastsættes af medlemsstaterne under hensyn til effektivitet og økonomisk balance, skal medlemsstaterne udpege eller anmode de naturgasvirksomheder, som ejer lager- eller LNG-faciliteter, om at udpege en eller flere lager- og LNG-systemoperatører.

Artikel 13

Transmissions-, lager- og/eller LNG-systemoperatørernes opgaver

1. Den enkelte transmissions-, lager- og/eller LNG-systemoperatør:

a) driver, vedligeholder og udbygger på almindelige økonomiske vilkår sikre, pålidelige og effektive transmissions-, lager- og/eller LNG-faciliteter for at sikre et åbent marked under behørig hensyntagen til miljøet og sikrer, at der er passende midler til rådighed til at opfylde serviceforpligtelserne

b) må ikke forskelsbehandle systembrugere eller kategorier af systembrugere og må navnlig ikke begunstige tilknyttede selskaber

c) skal meddele andre transmissionssystemoperatører, lagersystemoperatører, LNG-systemoperatører og/eller distributionssystemoperatører tilstrækkelige oplysninger til at sikre, at transport og oplagring af naturgas kan foregå på en måde, der er forenelig med en sikker og effektiv drift af det sammenkoblede system, og

d) forsyner systembrugerne med de oplysninger, de behøver for at få effektiv systemadgang.

2. De enkelte transmissionssystemoperatører opbygger tilstrækkelig grænseoverskridende kapacitet til at integrere den europæiske transmissionsinfrastruktur under hensyntagen til alle økonomisk rimelige og teknisk mulige efterspørgsler på kapacitet og til forsyningssikkerheden for gas.

▼B

3. De regler for balancering af gastransmissionssystemet, som transmissionssystemoperatørerne fastlægger, skal være objektive, gennemsigtige og ikke-diskriminerende, og det samme gælder reglerne for systembrugernes betaling for brug af deres net i forbindelse med energiubalance. Vilkår og betingelser, herunder regler og tariffer, for transmissionssystemoperatørers ydelse af de pågældende tjenester fastsættes efter en metode, der er forenelig med artikel 41, stk. 6, på en ikke-diskriminerende måde, der afspejler omkostningerne, og de skal offentliggøres.

4. De regulerende myndigheder, når medlemsstater har bestemt dette, eller medlemsstaterne kan kræve, at transmissionssystemoperatører opfylder mindstenormer med hensyn til vedligeholdelse og udvikling af transmissionssystemet, herunder sammenkoblingskapacitet.

5. Transmissionssystemoperatører anvender gennemsigtige, ikke-diskriminerende og markedsbaserede metoder ved anskaffelse af den energi, de anvender til at udføre deres hverv.

Artikel 14

Uafhængige systemoperatører

▼M2

1. Hvis transmissionssystemet den 3. september 2009 tilhørte en vertikalt integreret virksomhed, kan en medlemsstat beslutte ikke at anvende artikel 9, stk. 1, og at udpege en uafhængig systemoperatør på forslag af transmissionssystemejeren.

For så vidt angår den del af transmissionssystemet, der forbinder en medlemsstat med et tredjeland, mellem denne medlemsstats grænse og det første sammenkoblingspunkt med denne medlemsstats net, hvis transmissionssystemet den 23. maj 2019 tilhørte en vertikalt integreret virksomhed, kan den pågældende medlemsstat beslutte ikke at anvende artikel 9, stk. 1, og at udpege en uafhængig systemoperatør på forslag af transmissionssystemejeren.

Udpegningen af en uafhængig systemoperatør skal godkendes af Kommissionen.

▼B

2. Medlemsstaterne må kun godkende og udpege en uafhængig systemoperatør, når:

a) ansøgeren om operatørstatus har påvist, at han overholder kravene i artikel 9, stk. 1, litra b), c) og d)

b) ansøgeren om operatørstatus, har påvist, at han råder over de nødvendige finansielle, tekniske, fysiske og menneskelige ressourcer til at varetage opgaverne i artikel 13

c) ansøgeren om operatørstatus har forpligtet sig til at overholde en ti-årig netudviklingsplan, som den regulerende myndighed overvåger

d) transmissionssystemejeren har påvist sin evne til at opfylde sine forpligtelser efter stk. 5. Med dette formål skal han forelægge alle udkast til kontraktlige ordninger med den ansøgende virksomhed og enhver anden relevant enhed, og

e) ansøgeren om operatørstatus har påvist sin evne til at opfylde sine forpligtelser efter forordning (EF) nr. 715/2009, herunder samarbejde med transmissionssystemoperatører på europæisk og regionalt plan.

▼B

3. Virksomheder, som den nationale regulerende myndighed har certificeret, fordi de opfylder kravene i artikel 11 og denne artikels stk. 2, godkendes og udpeges som uafhængige systemoperatører af medlemsstaterne. Certificeringsproceduren i enten dette direktivs artikel 10 og i artikel 3 i forordning (EF) nr. 715/2009 eller i artikel 11 i dette direktiv finder anvendelse.

4. Hver uafhængig systemoperatør er ansvarlig for indrømmelse og forvaltning af tredjepartsadgang, herunder inddrivelse af afgifter for netadgang og overbelastningsafgifter, for drift, vedligeholdelse og udbygning af transmissionssystemet samt for gennem investeringsplanlægning at sikre, at systemet kan opfylde en rimelig efterspørgsel på lang sigt. Under udbygningen af transmissionssystemet er den uafhængige systemoperatør ansvarlig for planlægning (herunder godkendelsesproceduren), anlæggelse og ibrugtagning af det nye infrastrukturanlæg. Under udførelsen af denne opgave optræder den uafhængige systemoperatør som transmissionssystemoperatør i overensstemmelse med dette kapitel. Transmissionssystemejeren må ikke stå som ansvarlig for indrømmelse og forvaltning af tredjepartsadgang og heller ikke for investeringsplanlægning.

5. Når der er udpeget en uafhængig systemoperatør, skal transmissionssystemejeren:

a) bistå og samarbejde på alle relevante måder med den uafhængige systemoperatør om udførelsen af dennes opgaver og herunder navnlig stille alle relevante oplysninger til rådighed

b) finansiere de investeringer, som den uafhængige systemoperatør har truffet afgørelse om, og som er godkendt af den regulerende myndighed, eller samtykke i, at de finansieres af eventuelle interesserede parter, herunder den uafhængige systemoperatør. De relevante finansieringsordninger skal forelægges den regulerende myndighed til godkendelse. Inden denne godkendelse rådfører den regulerende myndighed sig med transmissionssystemejeren og med andre interesserede parter

c) tilvejebringe midler til dækning af erstatningsansvar i forbindelse med netaktiverne, bortset fra det ansvar, der vedrører den uafhængige systemoperatørs opgaver, og

d) tilvejebringe garantier, som letter finansieringen af eventuelle udvidelser af nettet, dog ikke af investeringer, hvor han i medfør af litra b) har givet sit samtykke til, at de finansieres af en interesseret part, herunder den uafhængige systemoperatør.

6. Den relevante nationale konkurrencemyndighed tildeles alle relevante beføjelser til i tæt samarbejde med den regulerende myndighed at føre effektivt tilsyn med, at transmissionssystemejeren opfylder sine forpligtelser efter stk. 5.

Artikel 15

Adskillelse af transmissionssystemejer og lagersystemoperatør

1. I tilfælde, hvor der er udpeget en uafhængig systemoperatør, skal en transmissionssystemejer og en lagersystemoperatør, der er en del af

▼B

en vertikalt integreret virksomhed, i det mindste være uafhængige, hvad angår retlig form, organisation og beslutningstagning, af andre aktiviteter, der ikke vedrører transmission, distribution og oplagring.

Denne artikel finder kun anvendelse på lagerfaciliteter, der teknisk og/eller økonomisk er nødvendige for effektiv systemadgang med henblik på forsyning af kunderne, jf. artikel 33.

2. For at sikre transmissionssystemejerens og lagersystemoperatørens uafhængighed, jf. stk. 1, gælder følgende minimumskriterier:

a) personer, der har ansvaret for ledelsen af transmissionssystemejeren og lagersystemoperatøren, må ikke indgå i virksomhedsstrukturer inden for den integrerede naturgasvirksomhed, der direkte eller indirekte har ansvaret for den daglige drift af naturgasproduktion og -forsyning

b) der skal træffes passende foranstaltninger for at sikre, at de erhvervsmæssige interesser, som de ansvarlige for ledelsen af transmissionssystemejeren og lagersystemoperatøren måtte have, tages i betragtning på en sådan måde, at de kan handle uafhængigt

c) lagersystemoperatøren skal have reel beslutningskompetence uafhængigt af den integrerede naturgasvirksomhed for så vidt angår de aktiver, der er nødvendige for at drive, vedligeholde eller udbygge lagerfaciliteterne. Dette bør ikke hindre, at der kan eksistere passende samordningsmekanismer, der sikrer, at modervirksomhedens økonomiske og ledelsesmæssige tilsynsrettigheder med hensyn til udbyttet, der er indirekte reguleret i henhold til artikel 41, stk. 6, af midler investeret i en dattervirksomhed tilgodeses. Navnlig skal moderselskabet kunne godkende lagersystemoperatørens årlige finansieringsplan eller et tilsvarende instrument og sætte samlede grænser for datterselskabets gældssætning. Modervirksomheden kan ikke give instrukser om den daglige drift eller om individuelle afgørelser om oprettelse eller opgradering af lagerfaciliteter, som ikke går ud over beløbene i den godkendte finansieringsplan eller i et tilsvarende instrument, og

d) transmissionssystemejeren og lagersystemoperatøren skal opstille et overvågningsprogram, der beskriver de foranstaltninger, der er truffet for at sikre, at diskriminerende adfærd er udelukket, samt sikre, at dets overholdelse kontrolleres på passende måde. Overvågningsprogrammet skal fastlægge de ansattes specifikke forpligtelser for at opfylde disse mål. En årsrapport med en beskrivelse af de trufne foranstaltninger forelægges af den person eller det organ, der over for den regulerende myndighed er ansvarlig for at kontrollere overvågningsprogrammet, og denne årsrapport offentliggøres.

▼B

3. Kommissionen kan vedtage retningslinjer for at sikre, at transmissionssystemejeren og lagersystemoperatøren fuldt og effektivt efterlever denne artikels stk. 2. Disse foranstaltninger, der har til formål at ændre ikke-væsentlige bestemmelser i dette direktiv ved at supplere det, vedtages efter forskriftsproceduren med kontrol i artikel 51, stk. 3.

Artikel 16

Transmissionssystemoperatørers og transmissionssystemejeres tavshedspligt

1. Med forbehold af artikel 30 eller anden lovbestemt pligt til at videregive oplysninger har den enkelte transmissions-, lager- og/eller LNG-systemoperatør og den enkelte transmissionssystemejer tavshedspligt om forretningsmæssigt følsomme oplysninger, som de modtager i forbindelse med udøvelsen af deres aktiviteter, og skal forhindre, at oplysninger om egne aktiviteter, som kan være forretningsmæssigt fordelagtige, bliver videregivet på en diskriminerende måde. Navnlig må der ikke videregives forretningsmæssigt følsomme oplysninger til de øvrige dele af virksomheden, medmindre det er nødvendigt for gennemførelsen af en forretningstransaktion. For at sikre fuld overholdelse af reglerne om informationsadskillelse sikrer medlemsstaterne, at transmissionssystemejeren, herunder distributionssystemoperatøren i tilfælde af en operatør af et kombineret system, og den resterende del af virksomheden ikke anvender fælles tjenester, som f.eks. fælles juridiske tjenester, bortset fra rent administrative eller it-tekniske funktioner.

2. Transmissions-, lager- og/eller LNG-systemoperatører må ikke i forbindelse med tilknyttede virksomheders køb og salg af naturgas misbruge forretningsmæssigt følsomme oplysninger, som er modtaget fra tredjepart i forbindelse med tildeling af eller forhandling om adgang til systemet.

3. Oplysninger, der er nødvendige for den effektive konkurrence og et velfungerende marked, offentliggøres. Denne forpligtelse berører ikke sikring af fortroligheden af forretningsmæssigt følsomme oplysninger.

KAPITEL IV

UAFHÆNGIGE TRANSMISSIONSOPERATØRER

Artikel 17

Aktiver, udstyr, personale og identitet

1. Transmissionssystemoperatører skal være udstyret med alle de menneskelige, tekniske, fysiske og finansielle ressourcer, der er nødvendige, for at de kan opfylde deres forpligtelser i henhold til dette direktiv og varetage gastransmissionsaktiviteten, navnlig:

a) de aktiver, der er nødvendige for gastransmissionsaktiviteten, herunder transmissionssystemet, skal være ejet af transmissionssystemoperatøren

▼B

b) det personale, der er nødvendigt for gastransmissionsaktiviteten, herunder udførelse af alle virksomhedens opgaver, skal være ansat af transmissionssystemoperatøren

c) leasing af personale og levering af tjenester til og fra andre dele af den vertikalt integrerede virksomhed er forbudt. Transmissionssystemoperatøren kan dog levere tjenester til den vertikalt integrerede virksomhed, når blot:

i) leveringen af disse tjenester ikke diskriminerer systembrugerne, er tilgængelig for alle systembrugere på samme vilkår og betingelser og ikke begrænser, forvrider eller hindrer konkurrence i produktions- eller forsyningsleddet, og

ii) vilkår og betingelser for levering af disse tjenester er godkendt af den regulerende myndighed

d) med forbehold af tilsynsorganets afgørelser i henhold til artikel 20, skal tilstrækkelige finansielle midler til fremtidige investeringsprojekter og/eller til udskiftning af eksisterende aktiver stilles til rådighed for transmissionssystemoperatøren rettidigt af den vertikalt integrerede virksomhed efter passende anmodning fra transmissionssystemoperatøren.

2. Gastransmissionsaktiviteten omfatter mindst følgende opgaver ud over de i artikel 13 anførte:

a) repræsentation af transmissionssystemoperatøren og kontakter til tredjeparter og de regulerende myndigheder

b) repræsentation af transmissionssystemoperatøren inden for det europæiske net af transmissionssystemoperatører for gas (»ENTSO for gas«)

c) indrømmelse og forvaltning af tredjepartsadgang uden at forskelsbehandle systembrugere eller kategorier af systembrugere

d) opkrævning af alle afgifter i forbindelse med transmissionssystemet, herunder netadgangsafgifter, balanceringsafgifter for hjælpefunktioner som f.eks. behandling af gas og indkøb af tjenesteydelser (balanceomkostninger, energi for tab)

e) drift, vedligeholdelse og udvikling af et sikkert, effektivt og økonomisk transmissionssystem

f) investeringsplanlægning, der sikrer systemets evne til at dække en rimelig efterspørgsel og garantere forsyningssikkerheden på lang sigt

g) oprettelse af relevante joint ventures, herunder med en eller flere transmissionssystemoperatører, gasbørser og andre relevante aktører med det formål at udvikle skabelsen af regionale markeder eller at lette liberaliseringsprocessen, og

▼B

h) alle selskabstjenesteydelser, herunder juridiske tjenester, regnskabsføring og it-tjenester.

3. Transmissionssystemoperatører skal være organiseret i en retlige form som omhandlet i artikel 1 i Rådets direktiv 68/151/EØF ([1]).

4. Transmissionssystemoperatøren må ikke i sin selskabsidentitet, kommunikation, brandingstrategier og sine forretningslokaler skabe uklarhed om den særskilte identitet inden for den vertikalt integrerede virksomhed eller dele deraf.

5. Transmissionssystemoperatøren må ikke dele it-systemer eller -udstyr, fysiske rammer eller sikkerhedsadgangssystemer med nogen del af den vertikalt integrerede virksomhed og må ikke anvende samme rådgivere eller eksterne kontrahenter for it-systemer eller -udstyr og sikkerhedsadgangssystemer.

6. Transmissionssystemoperatørernes regnskaber skal revideres af en anden revisor end den, der reviderer den vertikalt integrerede virksomhed eller dele deraf.

Artikel 18

Transmissionssystemoperatørens uafhængighed

1. Med forbehold af tilsynsorganets afgørelser i henhold til artikel 20 skal transmissionssystemoperatøren have:

a) reel beslutningskompetence uafhængigt af den vertikalt integrerede virksomhed for så vidt angår de aktiver, der er nødvendige for at drive, vedligeholde eller udvikle transmissionssystemet, og

b) beføjelse til at rejse kapital på kapitalmarkedet, især ved låntagning og kapitalforøgelse.

2. Transmissionssystemoperatøren skal til enhver tid handle på en sådan måde, at det sikres, at operatøren har de nødvendige ressourcer til at udføre transmissionsaktiviteten korrekt og effektivt samt udvikle og opretholde et effektivt, sikkert og økonomisk transmissionssystem.

3. Dattervirksomheder til den vertikalt integrerede virksomhed, der varetager produktions- eller forsyningsopgaver, må ikke have nogen direkte eller indirekte kapitalinteresser i transmissionssystemoperatøren. Transmissionssystemoperatøren må hverken direkte eller indirekte have kapitalinteresser i nogen dattervirksomhed til den vertikalt integrerede virksomhed, der varetager produktions- eller forsyningsopgaver, eller modtage udbytte eller andre finansielle fordele fra denne dattervirksomhed.

([1]) Rådets første direktiv 68/151/EØF af 9. marts 1968 om samordning af de garantier, som kræves i medlemsstaterne af de i traktatens artikel 58, stk. 2, nævnte selskaber til beskyttelse af såvel selskabsdeltagernes som tredjemands interesser, med det formål at gøre disse garantier lige byrdefulde (EFT L 65 af 14.3.1968, s. 8 (Den danske specialudgave: serie I, kapitel 1968 (I), s. 41)).

▼B

4. Transmissionssystemoperatørens overordnede ledelsesstruktur og selskabsvedtægter skal sikre transmissionssystemoperatørens faktiske uafhængighed i overensstemmelse med dette kapitel. Den vertikalt integrerede virksomhed må ikke direkte eller indirekte bestemme transmissionssystemoperatørens konkurrencemæssige adfærd i relation til transmissionssystemoperatørens daglige aktiviteter og forvaltning af nettet eller i relation til de aktiviteter, der er nødvendige for udarbejdelsen af den ti-årige netudviklingsplan i henhold til artikel 22.

5. I forbindelse med udførelsen af deres opgaver i henhold til dette direktivs artikel 13 og artikel 17, stk. 2, og ved overholdelsen af artikel 13, stk. 1, artikel 14, stk. 1, litra a), artikel 16, stk. 2, 3 og 5, artikel 18, stk. 6, og artikel 21, stk. 1, i forordning (EF) nr. 715/2009 må transmissionssystemoperatører ikke diskriminere mod forskellige personer eller enheder og ikke begrænse, forvride eller hindre konkurrence i produktions- eller forsyningsleddet.

6. Eventuelle kommercielle og finansielle forbindelser mellem den vertikalt integrerede virksomhed og transmissionssystemoperatøren, herunder lån fra transmissionssystemoperatøren til den vertikalt integrerede virksomhed, skal være i overensstemmelse med markedsvilkårene. Transmissionssystemoperatøren skal opbevare udførlig dokumentation for sådanne kommercielle og finansielle forbindelser og på anmodning stille dem til rådighed for den regulerende myndighed.

7. Transmissionssystemoperatøren skal forelægge alle kommercielle og finansielle aftaler med den vertikalt integrerede virksomhed for den regulerende myndighed til godkendelse.

8. Transmissionssystemoperatøren skal underrette den regulerende myndighed om de finansielle midler, jf. artikel 17, stk. 1, litra d), der er til rådighed til fremtidige investeringsprojekter og/eller til udskiftning af eksisterende aktiver.

9. Den vertikalt integrerede virksomhed skal afstå fra enhver handling, der hindrer transmissionssystemoperatøren i at opfylde sine forpligtelser i henhold til dette kapitel eller er til skade for opfyldelsen, og må ikke kræve, at transmissionssystemoperatøren skal anmode den vertikalt integrerede virksomhed om tilladelse i forbindelse med opfyldelsen af disse forpligtelser.

10. En virksomhed, som af den regulerende myndighed er certificeret efter kravene i dette kapitel, skal godkendes og udpeges som transmissionssystemoperatør af den berørte medlemsstat. Certificeringsproceduren i enten dette direktivs artikel 10 og artikel 3 i forordning (EF) nr. 715/2009 eller i dette direktivs artikel 11 anvendes.

Artikel 19

Transmissionssystemoperatørens personales og ledelses uafhængighed

1. Afgørelser vedrørende udnævnelse og fornyelse, arbejdsvilkår, herunder aflønning, og tjenesteperiodens ophør for de personer, der har ansvaret for transmissionssystemoperatørens ledelse, og/eller medlemmerne af dennes administrative organer, træffes af transmissionssystemoperatørens tilsynsorgan, der udnævnes i henhold til artikel 20.

▼B

2. Fastlæggelsen af og vilkårene for perioden for og varigheden og ophøret af tjenesten for de personer, der af tilsynsorganet er udpeget til udnævnelse eller fornyelse som personer, der har ansvaret for transmissionssystemoperatørens overordnede ledelse, og/eller som medlemmer af dennes administrative organer, og årsagerne til enhver foreslået afgørelse om denne tjenesteperiodes ophør skal meddeles den regulerende myndighed. Disse vilkår og de i stk. 1 nævnte afgørelser bliver kun bindende, hvis den regulerende myndighed ikke har gjort indsigelse inden for tre uger efter meddelelsen.

Den regulerende myndighed kan gøre indsigelse imod de i stk. 1 nævnte afgørelser, når:

a) der opstår tvivl om den professionelle uafhængighed af en udpeget person, der har ansvaret for ledelsen og/eller er medlem af de administrative organer, eller

b) i tilfælde af en tjenesteperiodes førtidige ophør, hvis der er tvivl om et sådant førtidigt ophørs berettigelse.

3. De personer, der har ansvaret for transmissionssystemoperatørens ledelse, og/eller medlemmerne af dennes administrative organer, der er omfattet af dette stk., må ikke direkte eller indirekte have haft nogen stilling eller noget ansvar, nogen interesse eller noget forretningsforhold med den vertikalt integrerede virksomhed eller dele af denne eller med dens kontrollerende aktionærer ud over transmissionssystemoperatøren i en periode på tre år før deres udnævnelse.

4. De personer, der har ansvaret for transmissionssystemoperatørens ledelse, og/eller medlemmerne af dennes administrative organer og dennes ansatte må ikke direkte eller indirekte have nogen anden stilling eller noget ansvar, nogen interesse eller noget forretningsforhold med nogen anden del af den vertikalt integrerede virksomhed eller med de kontrollerende aktionærer.

5. De personer, der har ansvaret for transmissionssystemoperatørens ledelse, og/eller medlemmerne af dennes administrative organer og dennes ansatte må ikke direkte eller indirekte have nogen interesse i eller modtage nogen finansielle fordele fra nogen del af den vertikalt integrerede virksomhed ud over transmissionssystemoperatøren. Deres aflønning må ikke afhænge af andre af den vertikalt integrerede virksomheds aktiviteter eller resultater end transmissionssystemoperatørens.

6. Der garanteres en effektiv klageadgang til den regulerende myndighed for alle klager fra de personer, der har ansvaret for transmissionssystemoperatørens ledelse, og/eller medlemmerne af dennes administrative organer over deres tjenesteperiodes førtidige ophør.

7. Efter ophøret af tjenesteperioden hos transmissionssystemoperatøren må de personer, der har ansvaret for dennes ledelse, og/eller medlemmerne af dennes administrative organer ikke have nogen stilling eller noget ansvar, nogen interesse eller noget forretningsforhold med nogen anden del af den vertikalt integrerede virksomhed end transmissionssystemoperatøren eller med de kontrollerende aktionærer i en periode på mindst fire år.

▼B

8. Stk. 3 finder anvendelse på flertallet af de personer, der har ansvaret for transmissionssystemoperatørens ledelse, og/eller medlemmerne af dennes administrative organer.

De personer, der har ansvaret for transmissionssystemoperatørens ledelse, og/eller medlemmer af dennes administrative organer, som ikke er omfattet af bestemmelserne i stk. 3, må ikke have udført forvaltning eller udøvet anden relevant aktivitet i den vertikalt integrerede virksomhed i en periode på mindst seks måneder før deres udnævnelse.

Første afsnit i dette stk. og stk. 4-7 finder anvendelse på alle de personer, der indgår i den overordnede ledelse, og de personer, der refererer direkte til dem i spørgsmål, der vedrører nettets drift, vedligeholdelse eller udvikling.

Artikel 20

Tilsynsorgan

1. Transmissionssystemoperatøren skal have et tilsynsorgan, som har ansvaret for at træffe afgørelser, som kan have en betydelig virkning på værdien af aktionærernes aktiver i transmissionssystemoperatøren, især afgørelser vedrørende godkendelse af de årlige og mere langsigtede finansieringsplaner, transmissionssystemoperatørens gældsniveau og størrelsen af det udbytte, der udbetales til aktionærerne. De afgørelser, der hører under tilsynsorganet, omfatter ikke afgørelser i tilknytning til transmissionssystemoperatørens daglige virksomhed og forvaltningen af nettet og i tilknytning til den virksomhed, der er nødvendig for udarbejdelsen af den ti-årige netudviklingsplan i medfør af artikel 22.

2. Tilsynsorganet skal bestå af medlemmer, der repræsenterer den vertikalt integrerede virksomhed, medlemmer, der repræsenterer tredjepartsaktionærer, og, hvor en medlemsstats relevante lovgivning fastsætter det, medlemmer, der repræsenterer andre interesserede parter, f.eks. transmissionssystemoperatørens ansatte.

3. Artikel 19, stk. 2, og artikel 19, stk. 3-7, anvendes på mindst halvdelen af tilsynsorganets medlemmer minus én.

Artikel 19, stk. 2, andet afsnit, litra b), anvendes på alle tilsynsorganets medlemmer.

Artikel 21

Overvågningsprogram og overvågningsansvarlig

1. Medlemsstaterne skal sikre, at transmissionssystemoperatører opstiller og gennemfører et overvågningsprogram, der beskriver de foranstaltninger, der er truffet for at sikre, at diskriminerende adfærd er udelukket, samt sikre, at programmets overholdelse kontrolleres på passende måde. Overvågningsprogrammet skal fastlægge de ansattes specifikke forpligtelser for at opfylde disse mål. Det skal godkendes af den regulerende myndighed. Med forbehold af den nationale reguleringsmyndigheds beføjelser kontrolleres programmets overholdelse uafhængigt af en overvågningsansvarlig.

▼B

2. Den overvågningsansvarlige udpeges af tilsynsorganet, og godkendes af den regulerende myndighed. Den regulerende myndighed kan kun afvise godkendelsen af en overvågningsansvarlig på grund af manglende uafhængighed eller faglig formåen. Den overvågningsansvarlige kan være en fysisk eller en juridisk person. Artikel 19, stk. 2-8, anvendes på den overvågningsansvarlige.

3. Den overvågningsansvarlige har ansvaret for at:

a) føre tilsyn med gennemførelsen af overvågningsprogrammet

b) udarbejde en årlig rapport, der beskriver de foranstaltninger, der er truffet for at gennemføre overvågningsprogrammet, og forelægge den for den regulerende myndighed

c) aflægge rapport til tilsynsorganet og give anbefalinger vedrørende overvågningsprogrammet og dets gennemførelse

d) underrette den regulerende myndighed om enhver væsentlig overtrædelse i forbindelse med gennemførelsen af overvågningsprogrammet, og

e) aflægge rapport til den regulerende myndighed om eventuelle kommercielle og finansielle forbindelser mellem den vertikalt integrerede virksomhed og transmissionssystemoperatøren.

4. Den overvågningsansvarlige forelægger den regulerende myndighed de foreslåede afgørelser om investeringsplanen eller om individuelle investeringer i nettet. Det skal senest finde sted, når transmissionssystemoperatørens ledelse og/eller kompetente administrative organ forelægger dem for tilsynsorganet.

5. Hvis den vertikalt integrerede virksomhed på generalforsamlingen eller ved hjælp af stemmerne fra de medlemmer af tilsynsorganet, som det har udpeget, har forhindret vedtagelse af en afgørelse og derved forhindret eller forsinket investeringer, som i henhold til den ti-årige nedudviklingsplan skulle have været foretaget i løbet af de følgende tre år, skal den overvågningsansvarlige indberette dette til den regulerende myndighed, der derefter følger bestemmelserne i artikel 22.

6. Vilkårene for den overvågningsansvarliges mandat eller hans ansættelsesvilkår, herunder mandatets varighed skal godkendes af den regulerende myndighed. Disse vilkår skal sikre den overvågningsansvarliges uafhængighed, herunder give vedkommende med de ressourcer, der er nødvendige for at opfylde forpligtelserne. Under sit mandat må den overvågningsansvarlige ikke på anden måde, hverken direkte eller indirekte, være tilknyttet nogen del af det vertikalt integrerede selskab eller de kontrollerende aktionærer, hvis denne tilknytning er baseret på ansættelse, ansvar eller interesse.

7. Den overvågningsansvarlige skal regelmæssigt enten mundtligt eller skriftligt aflægge rapport til den regulerende myndighed og har ret til regelmæssigt enten mundtligt eller skriftligt at aflægge rapport til transmissionssystemoperatørens tilsynsorgan.

▼B

8. Den overvågningsansvarlige kan deltage i alle møder i transmissionssystemoperatørens ledelse eller administrative organer samt i tilsynsorganets og generalforsamlingens møder. Den overvågningsansvarlige skal deltage i alle møder, der behandler følgende emner:

a) vilkår for adgang til nettet som fastsat i forordning (EF) nr. 715/2009, navnlig for så vidt angår tariffer, tjenester med tredjepartsadgang, kapacitetstildeling og håndtering af overbelastning, gennemsigtighed, balancering og sekundære markeder

b) projekter med henblik på at drive, vedligeholde og udvikle transmissionssystemet, herunder investeringer i nye transportsammenkoblinger, i kapacitetsudvidelse og i optimering af eksisterende kapacitet

c) energikøb eller -salg, der er nødvendige for transmissionssystemets drift.

9. Den overvågningsansvarlige overvåger transmissionssystemoperatørens overholdelse af artikel 16.

10. Den overvågningsansvarlige skal have adgang til alle relevante data og til transmissionssystemoperatørens kontorer samt til alle informationer, der er nødvendige for udførelsen af hans opgaver.

11. Efter den regulerende myndigheds forudgående godkendelse kan tilsynsorganet afskedige den overvågningsansvarlige. Det afskediger den overvågningsansvarlige med henvisning til manglende uafhængighed eller faglig formåen efter anmodning fra den regulerende myndighed.

12. Den overvågningsansvarlige skal gives adgang til transmissionssystemoperatørens kontorer uden forudgående meddelelse.

Artikel 22

Netudvikling og beføjelser til at træffe investeringsafgørelser

1. Transmissionssystemoperatørerne forelægger hvert år den regulerende myndighed en ti-årig netudviklingsplan på grundlag af den eksisterende og skønnede fremtidige udbuds- og efterspørgselssituation efter at have hørt alle relevante interessenter. Denne netudviklingsplan skal indeholde effektive foranstaltninger med henblik på at sikre systemets tilstrækkelighed og forsyningssikkerheden.

2. Den ti-årige netudviklingsplan skal navnlig:

a) oplyse markedsdeltagerne om den vigtigste transmissionsinfrastruktur, der er behov for at bygge eller opgradere inden for de næste ti år

b) indeholde alle de investeringer, der allerede er truffet afgørelse om, og identificere nye investeringer, der skal foretages de tre følgende år, og

c) fastsætte en tidsramme for alle investeringsprojekter.

▼B

3. Transmissionssystemoperatøren skal, når han udarbejder den ti-årige netudviklingsplan, foretage rimelige skøn over udviklingen af produktion, forsyning, forbrug og udvekslinger med andre lande, under hensyn til investeringsplaner for regionale net og net på fællesskabsplan, samt investeringsplaner for lager- og LNG-genforgasningsfaciliteter.

4. Den regulerende myndighed hører alle faktiske eller potentielle systembrugere om den ti-årige netudviklingsplan på en åben og gennemsigtig måde. Personer eller virksomheder, der hævder at være potentielle systembrugere, kan afkræves dokumentation herfor. Den regulerende myndighed offentliggør resultatet af høringsprocessen, navnlig de eventuelle behov for investeringer.

5. Den regulerende myndighed undersøger, om den ti-årige netudviklingsplan dækker alle de investeringsbehov, der blev identificeret under høringsprocessen, og om den er i overensstemmelse med den ikke-bindende ti-årige europæiske netudviklingsplan (europæisk netudviklingsplan), jf. artikel 8, stk. 3, litra b), i forordning (EF) nr. 715/2009. Hvis der opstår tvivl om overensstemmelsen med den ikke-bindende ti-årige europæiske netudviklingsplan, hører den regulerende myndighed agenturet. Den regulerende myndighed kan kræve, at transmissionssystemoperatøren ændrer sin ti-årige netudviklingsplan.

6. Den regulerende myndighed overvåger og evaluerer gennemførelsen af den ti-årige netudviklingsplan.

7. Såfremt transmissionssystemoperatøren undlader at foretage en investering, som i henhold til den ti-årige netudviklingsplan skulle have været foretaget i løbet af de følgende tre år, uden at dette skyldes tvingende grunde, som operatøren ikke er herre over, ikke foretager en investering, som i henhold til den ti-årige netudviklingsplan skulle have været foretaget i løbet af de følgende tre år, sikrer medlemsstaterne, at den regulerende myndighed er forpligtet til at træffe mindst en af følgende foranstaltninger for at sikre, at den pågældende investering foretages, hvis denne investering stadig er relevant på grundlag af den seneste ti-årige netudviklingsplan:

a) kræve, at transmissionssystemoperatøren foretager den pågældende investering

b) afholde en udbudsprocedure for den pågældende investering, som er åben for alle investorer, eller

c) tvinge transmissionssystemoperatøren til at acceptere en kapitalforhøjelse for at finansiere de nødvendige investeringer og tillade uafhængige investorer at tegne kapitalandele.

Har den regulerende myndighed gjort brug af sine beføjelser i henhold til første afsnit, litra b), kan den kræve, at transmissionssystemoperatøren accepterer en eller flere af følgende:

a) finansiering foretaget af enhver tredjepart

b) etablering foretaget af enhver tredjepart

c) selv bygger de pågældende nye aktiver

d) selv driver det pågældende nye aktiv.

▼B

Transmissionssystemoperatøren giver investorerne alle de oplysninger, der er nødvendige for at kunne foretage investeringen, slutter nye aktiver til transmissionsnettet og skal i det hele taget gøre sit bedste for at lette gennemførelsen af investeringsprojektet.

De relevante finansieringsordninger skal forelægges den regulerende myndighed til godkendelse.

8. Har den regulerende myndighed gjort brug af sine beføjelser i henhold til stk. 7, første afsnit, skal omkostningerne ved de pågældende investeringer dækkes af de relevante tarifregler.

Artikel 23

Beslutningsbeføjelse vedrørende tilkobling af lagerfaciliteter, LNG-genforgasningsfaciliteter og industrielle kunder til transmissionssystemet

1. Transmissionssystemoperatøren fastlægger og offentliggør gennemsigtige og effektive procedurer og tariffer for ikke-diskriminerende tilkobling af lagerfaciliteter, LNG-genforgasningsfaciliteter og industrielle kunder til transmissionssystemet. Procedurerne skal godkendes af den regulerende myndighed.

2. Transmissionssystemoperatøren har ikke ret til at nægte tilkobling af nye lagerfaciliteter, LNG-genforgasningsfaciliteter eller industrielle kunder med den begrundelse, at der i fremtiden vil kunne ske eventuelle begrænsninger i den disponible netkapacitet eller ekstraomkostninger som følge af den nødvendige kapacitetsforøgelse. Transmissionssystemoperatøren skal sikre tilstrækkelig indgangs- og udgangskapacitet for nye tilkoblinger.

KAPITEL V

DISTRIBUTION OG FORSYNING

Artikel 24

Udpegning af distributionssystemoperatører

For en periode, som fastlægges af medlemsstaterne under hensyntagen til effektivitet og økonomisk balance, udpeger medlemsstaterne eller anmoder medlemsstaterne de virksomheder, som har ansvaret for distributionsfaciliteter, om at udpege en eller flere distributionssystemoperatører, og de påser, at disse operatører handler i overensstemmelse med artikel 25, 26 og 27.

Artikel 25

Distributionssystemoperatørernes opgaver

1. Den enkelte distributionssystemoperatør har ansvaret for at sikre, at systemet på lang sigt kan imødekomme rimelige krav til distributionen af gas og for på økonomiske vilkår at drive, opretholde og udvikle et sikkert, pålideligt og effektivt system på sit område under behørig hensyntagen til miljøet og energieffektiviteten.

▼B

2. Distributionssystemoperatøren må i intet tilfælde forskelsbehandle systembrugere eller kategorier af systembrugere og må navnlig ikke begunstige sine tilknyttede virksomheder.

3. Distributionssystemoperatøren skal give eventuelle andre distributions-, transmissions-, LNG-, og/eller lagersystemoperatører tilstrækkelige oplysninger til at sikre, at transporten og oplagringen af naturgas finder sted på en måde, der er forenelig med en sikker og effektiv drift af det sammenkoblede system.

4. Distributionssystemoperatøren forsyner systembrugerne med de oplysninger, der er nødvendige for at få effektiv adgang til og sikre effektiv udnyttelse af systemet.

5. Når en distributionssystemoperatør er ansvarlig for at balancere distributionssystemet, skal de regler, som denne fastlægger med henblik herpå, være objektive, gennemsigtige og ikke-diskriminerende, og det samme gælder reglerne for systembrugernes betaling for brug af deres net i forbindelse med energiubalance. Vilkår og betingelser, herunder regler og tariffer, for distributionssystemoperatørers ydelse af de pågældende tjenester fastsættes efter en metode, der er forenelig med artikel 41, stk. 6, på en ikke-diskriminerende måde, der afspejler omkostningerne, og de skal offentliggøres.

Artikel 26

Udskillelse af distributionssystemoperatører

1. Er distributionssystemoperatøren en del af en vertikalt integreret virksomhed, skal operatøren i det mindste være uafhængig, hvad angår retlig form, organisation og beslutningstagning, af andre aktiviteter, der ikke vedrører distribution. Disse regler indebærer ikke en forpligtelse til at adskille ejerskab til aktiver i distributionssystemoperatøren fra den vertikalt integrerede virksomhed.

2. Ud over kravene i stk. 1 skal distributionssystemoperatøren, når denne er en del af en vertikalt integreret virksomhed, være uafhængig, hvad angår organisation og beslutningstagning, af de andre aktiviteter, der ikke vedrører distribution. Med henblik herpå gælder følgende minimumskriterier:

a) de personer, som har ansvaret for ledelsen af distributionssystemoperatøren, må ikke indgå i virksomhedsstrukturer inden for den integrerede naturgasvirksomhed, der direkte eller indirekte har ansvaret for den daglige drift af produktion, transmission og forsyning af naturgas

b) der skal træffes passende foranstaltninger for at sikre, at de erhvervsmæssige interesser, som de ansvarlige for ledelsen af distributionssystemoperatøren måtte have, tages i betragtning på en sådan måde, at de kan handle uafhængigt

▼B

c) distributionssystemoperatøren skal have reel beslutningskompetence uafhængigt af den vertikalt integrerede naturgasvirksomhed for så vidt angår de aktiver, der er nødvendige for at drive, vedligeholde eller udvikle nettet. Distributionssystemoperatøren skal råde over de nødvendige ressourcer til at udføre disse opgaver, herunder menneskelige, tekniske, finansielle og fysiske ressourcer. Dette bør ikke hindre, at der kan eksistere passende samordningsmekanismer, der sikrer, at modervirksomhedens økonomiske og ledelsesmæssige tilsynsrettigheder med hensyn til udbyttet, der er indirekte reguleret i henhold til artikel 41, stk. 6, af midler investeret i en dattervirksomhed tilgodeses. Navnlig skal modervirksomheden kunne godkende distributionssystemoperatørens årlige finansieringsplan eller et tilsvarende instrument og sætte samlede grænser for dattervirksomhedens gældsætning. Modervirksomheden kan ikke give instrukser om den daglige drift eller om individuelle afgørelser om oprettelse eller opgradering af distributionslinjer, som ikke går ud over beløbene i finansieringsplanen eller i et tilsvarende instrument, og

d) distributionssystemoperatøren skal opstille et overvågningsprogram, der beskriver de foranstaltninger, der er truffet for at sikre, at diskriminerende adfærd er udelukket, samt sikre, at dets overholdelse kontrolleres på passende måde. Overvågningsprogrammet skal fastlægge de ansattes specifikke forpligtelser for at opfylde dette mål. Den person eller det organ, der har ansvaret for kontrollen med overvågningsprogrammet, den overvågningsansvarlige for distributionssystemoperatøren, forelægger en årsrapport med en beskrivelse af de trufne foranstaltninger for den i artikel 39, stk. 1, omhandlede regulerende myndighed, og denne årsrapport offentliggøres. Den overvågningsansvarlige for distributionssystemoperatøren er fuldt uafhængig og har til varetagelse af sin opgave adgang til alle nødvendige oplysninger hos distributionssystemoperatøren og eventuelle tilknyttede virksomheder.

3. I tilfælde hvor distributionssystemoperatøren indgår i en vertikalt integreret virksomhed, sørger medlemsstaterne for, at distributionssystemoperatørens virksomhed overvåges af regulerende myndigheder eller andre kompetente organer, således at denne ikke kan udnytte sin vertikale integration til at forvride konkurrencen. Vertikalt integrerede distributionssystemoperatører må navnlig ikke i deres kommunikationsarbejde og identitetsstrategier skabe uklarhed om forsyningsgrenens særskilte identitet inden for den vertikalt integrerede virksomhed.

4. Medlemsstaterne kan bestemme, at stk. 1, 2 og 3 ikke gælder for integrerede naturgasvirksomheder, der betjener færre end 100 000 tilkoblede kunder.

Artikel 27

Distributionssystemoperatørers tavshedspligt

1. Med forbehold af artikel 30 eller anden lovbestemt pligt til at videregive oplysninger har distributionssystemoperatøren tavshedspligt om forretningsmæssigt følsomme oplysninger, som modtages i forbindelse med udøvelsen af distributionssystemoperatørens virksomhed, og

▼B

skal forhindre, at oplysninger om egne aktiviteter, som kan være forretningsmæssigt fordelagtige, bliver videregivet på en diskriminerende måde.

2. Distributionssystemoperatører må ikke i forbindelse med tilknyttede virksomheders køb og salg af naturgas misbruge forretningsmæssigt følsomme oplysninger, som er modtaget fra tredjepart i forbindelse med tildeling af eller forhandling om adgang til systemet.

Artikel 28

Lukkede distributionssystemer

1. Medlemsstaterne kan tillade, at nationale regulerende myndigheder eller andre kompetente myndigheder klassificerer et system, der distribuerer gas inden for geografisk afgrænsede industrielle, kommercielle eller delte anlæg, og som med forbehold af stk. 4, ikke leverer til privatkunder, som et lukket distributionssystem, såfremt:

a) driften eller produktionsprocessen for brugerne af dette system er integreret som følge af særlige tekniske eller sikkerhedsmæssige hensyn, eller

b) systemet primært distribuerer gas til systemets ejer eller operatør eller til deres tilknyttede selskaber.

2. Medlemsstaterne kan bestemme, at de nationale regulerende myndigheder kan fritage operatøren af et lukket distributionssystem fra forpligtelsen i artikel 32, stk. 1, om, at tarifferne eller de metoder, de er beregnet efter, skal godkendes forud for deres ikrafttræden i overensstemmelse med artikel 41.

3. Gives en fritagelse efter af stk. 2, gennemgås og godkendes de anvendte tariffer eller de metoder, de er beregnet efter, i overensstemmelse med artikel 41 efter anmodning fra en bruger af det lukkede distributionssystem.

4. Hvis et lille antal husholdninger, der er beskæftiget hos eller har en lignende tilknytning til distributionssystemets ejer, og som befinder sig inden for det område, som det lukkede distributionssystem leverer til, tilfældigt bruger systemet, er dette ikke til hinder for, at der gives en fritagelse efter stk. 2.

Artikel 29

Operatøren for et kombineret system

Artikel 26, stk. 1, er ikke til hinder for, at en operatør kombinerer driften af transmissions-, LNG-, oplagrings- og distributionssystemer, forudsat at denne operatør opfylder artikel 9, stk. 1, eller artikel 14 og 15, eller kapitel IV eller hører under artikel 49, stk. 6.

▼B

KAPITEL VI

REGNSKABSMÆSSIG ADSKILLELSE OG GENNEMSIGTIGE REGNSKABER

Artikel 30

Adgang til regnskaber

1. Medlemsstaterne eller enhver kompetent myndighed, som de udpeger hertil, herunder de i artikel 39, stk. 1, omhandlede regulerende myndigheder og de i artikel 34, stk. 3, omhandlede tvistbilæggelsesmyndigheder, skal, i det omfang det er nødvendigt for, at de kan udføre deres hverv, have adgang til naturgasvirksomheders regnskaber, jf. artikel 31.

2. Medlemsstaterne og enhver udpeget kompetent myndighed, herunder de i artikel 39, stk. 1, omhandlede regulerende myndigheder og tvistbilæggelsesmyndighederne, har tavshedspligt om forretningsmæssigt følsomme oplysninger. Medlemsstaterne kan beslutte, at sådanne oplysninger skal offentliggøres, hvor dette er nødvendigt for, at de kompetente myndigheder kan udføre deres hverv.

Artikel 31

Regnskabsmæssig adskillelse

1. Medlemsstaterne træffer de foranstaltninger, der er nødvendige for at sikre, at naturgasvirksomheders regnskaber føres i overensstemmelse med denne artikels stk. 2-5. Hvis naturgasvirksomheder er omfattet af en undtagelse fra denne bestemmelse i henhold til artikel 49, stk. 2 og 4, skal de i det mindste føre deres interne regnskaber i overensstemmelse med denne artikel.

2. Naturgasvirksomheder skal, uanset ejerforhold og juridisk status, udarbejde årsregnskaber og lade disse revidere og offentliggøre i overensstemmelse med de bestemmelser i national lovgivning om kapitalselskabers årsregnskaber, som er vedtaget i medfør af Rådets fjerde direktiv 78/660/EØF af 25. juli 1978 på grundlag af traktatens artikel 44, stk. 2, litra g) ([1]), om årsregnskaberne for visse selskabsformer ([2]).

Virksomheder, som ikke er retligt forpligtede til at offentliggøre deres årsregnskaber, skal på deres hovedsæde opbevare en kopi heraf, som skal kunne konsulteres af offentligheden.

3. Naturgasvirksomheder skal i deres interne regnskabsføring føre separate regnskaber over hver af deres transmissions-, distributions-, LNG- og lageraktiviteter, således som de skulle gøre, såfremt de pågældende aktiviteter blev udført af særskilte virksomheder, med henblik på

([1]) Titlen på direktiv 78/660/EØF er justeret under hensyn til omnummereringen af EF-traktatens artikler, jf. Amsterdamtraktatens artikel 12. Den oprindelige henvisning var til artikel 54, stk. 3, litra g).

([2]) EFT L 222 af 14.8.1978, s. 11.

▼B

at undgå forskelsbehandling, krydssubsidiering og konkurrenceforvridning. De skal også føre regnskaber, som kan være konsoliderede, over andre gasaktiviteter, der ikke vedrører transmission, distribution, LNG og oplagring. Indtil den 1. juli 2007 skal de føre separate regnskaber over forsyningsaktiviteter til privilegerede kunder og forsyningsaktiviteter til ikke-privilegerede kunder. Indtægter fra ejerskab af transmissions- eller distributionssystemet specificeres i regnskaberne. De skal i relevant omfang føre konsoliderede regnskaber over andre ikke-gasrelaterede aktiviteter. De interne regnskaber skal omfatte en særskilt balance og en særskilt resultatopgørelse for hver aktivitet.

4. Under den i stk. 2 omhandlede revision skal det især undersøges, om forpligtelsen til at undgå forskelsbehandling og krydssubsidiering, jf. stk. 3, overholdes.

5. Virksomhederne skal i deres interne regnskaber redegøre for de regler for fordeling af aktiver, passiver, udgifter og indtægter samt afskrivning, som de følger ved udarbejdelsen af de i stk. 3 omhandlede separate regnskaber, jf. dog de regnskabsregler, der gælder nationalt. Disse interne regler må kun ændres i ekstraordinære tilfælde. Sådanne ændringer skal anføres og være behørigt begrundet.

6. Årsregnskaberne skal i noterne vise alle større transaktioner, der er gennemført med tilknyttede virksomheder.

KAPITEL VII

TILRETTELÆGGELSE AF SYSTEMADGANGEN

Artikel 32

Tredjeparts adgang

1. Medlemsstaterne sikrer, at der indføres en ordning for tredjeparts adgang til transmissions- og distributionssystemerne samt LNG-faciliteter, som bygger på offentliggjorte tariffer, der gælder alle privilegerede kunder, herunder forsyningsvirksomheder, og som anvendes objektivt og uden at diskriminere mellem systembrugere. Medlemsstaterne sikrer, at tarifferne eller de metoder, de er baseret på, er godkendt forud for deres ikrafttræden i overensstemmelse med artikel 41 af en i artikel 39, stk. 1, omhandlet regulerende myndighed, og at disse tariffer — og metoderne, hvor kun disse godkendes — offentliggøres, inden de træder i kraft.

2. Transmissionssystemoperatører skal, hvis det er nødvendigt for, at de kan udøve deres hverv, bl.a. i forbindelse med grænseoverskridende transmission, have adgang til andre transmissionssystemoperatørers net.

3. Bestemmelserne i dette direktiv er ikke til hinder for, at der indgås langtidskontrakter, såfremt de overholder Fællesskabets konkurrenceregler.

▼B

Artikel 33

Adgang til oplagring

1. Hvis det er teknisk og/eller økonomisk nødvendigt for at yde effektiv systemadgang med henblik på forsyning af kunderne samt for tilrettelæggelse af adgang til hjælpefunktioner, kan medlemsstaterne ved tilrettelæggelse af adgang til lagerfaciliteter og linepack vælge en af eller begge procedurerne i stk. 3 og 4. Disse procedurer baseres på objektive, gennemsigtige og ikke-diskriminerende kriterier.

De regulerende myndigheder, når medlemsstater har bestemt dette, eller medlemsstaterne fastsætter og offentliggør kriterier for hvilken ordning, der skal gælde for adgang til lagerfaciliteter og linepack. De offentliggør eller forpligter lager- og transmissionssystemoperatørerne til at offentliggøre, hvilke lagerfaciliteter eller hvilke dele af disse faciliteter og hvilken linepack, der tilbydes under de forskellige procedurer, som er nævnt i stk. 3 og 4.

Den i andet afsnit, andet punktum, omhandlede forpligtelse berører ikke medlemsstaternes valgfrihed i henhold til første afsnit.

2. Bestemmelserne i stk. 1 finder ikke anvendelse på de hjælpefunktioner og de midlertidige lagerfaciliteter i forbindelse med LNG-faciliteter, der er nødvendige for forgasningsprocessen og den efterfølgende levering til transmissionssystemet.

3. Ved forhandlet adgang træffer medlemsstaterne eller, når medlemsstater har bestemt dette, de regulerende myndigheder de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at naturgasvirksomheder og privilegerede kunder inden for eller uden for det område, som dækkes af det sammenkoblede system, kan forhandle om adgang til lagerfaciliteter og linepack, hvis dette er teknisk og/eller økonomisk nødvendigt for at sikre effektiv systemadgang samt for at skaffe adgang til andre hjælpefunktioner. Parterne er forpligtet til at forhandle om adgang til lagre, linepack og andre hjælpefunktioner i god tro.

Aftaler om adgang til lagerfaciliteter, linepack og andre hjælpefunktioner forhandles med den pågældende lagersystemoperatør eller de pågældende naturgasvirksomheder. De regulerende myndigheder, når medlemsstater har bestemt dette, eller medlemsstaterne skal kræve, at lagersystemoperatørerne og naturgasvirksomhederne offentliggør deres kommercielle hovedvilkår for brug af lagerfaciliteter, linepack og andre hjælpefunktioner senest den 1. januar 2005 og herefter en gang om året.

Ved fastsættelsen af de i andet afsnit nævnte vilkår, skal lageroperatørerne og naturgasvirksomhederne høre systembrugerne.

▼B

4. Ved reguleret adgang, træffer de regulerende myndigheder, når medlemsstater har bestemt dette, eller medlemsstaterne de nødvendige foranstaltninger til at give naturgasvirksomheder og privilegerede kunder inden for eller uden for det område, som er dækket af det sammenkoblede system, en adgangsret til lagerfaciliteter, linepack og andre hjælpefunktioner på grundlag af offentliggjorte tariffer og/eller andre betingelser og forpligtelser knyttet til brugen af lagerfaciliteter og linepack, hvis dette teknisk og/eller økonomisk er nødvendigt for at sikre effektiv adgang til systemet samt for etablering af adgang til andre hjælpefunktioner. De regulerende myndigheder, når medlemsstater har bestemt dette, eller medlemsstaterne hører systembrugerne ved fastsættelsen af disse tariffer eller metoderne for fastsættelse af disse tariffer. Denne adgangsret for privilegerede kunder kan gives ved at sætte dem i stand til at indgå forsyningsaftaler med andre konkurrerende naturgasvirksomheder end systemets ejer og/eller operatør eller en tilknyttet virksomhed.

Artikel 34

Adgang til opstrømsrørledningsnet

1. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at naturgasvirksomheder og privilegerede kunder, uanset hvor de er placeret, kan få adgang til opstrømsrørledningsnet, herunder faciliteter, som yder tekniske tjenester i forbindelse med sådan adgang, i overensstemmelse med denne artikel, bortset fra de dele af sådanne net og faciliteter, der benyttes til lokale produktionsaktiviteter ved et felt, hvor gassen produceres. Kommissionen underrettes om foranstaltningerne i overensstemmelse med artikel 54.

2. Medlemsstaterne beslutter i overensstemmelse med de relevante retsakter, hvordan den i stk. 1 omhandlede adgang gives. Medlemsstaterne skal have som målsætninger, at der foreligger en rimelig og åben adgang, at der skabes et konkurrencepræget marked for naturgas, og at ethvert misbrug af dominerende stilling undgås, idet de tager hensyn til sikre og regelmæssige forsyninger, kapacitet, der er eller hurtigt kan stilles til rådighed, og beskyttelse af miljøet. Der kan tages hensyn til følgende:

a) nødvendigheden af at nægte adgang, hvis de tekniske specifikationer er indbyrdes uforenelige, og dette problem ikke kan løses rimelig let

b) nødvendigheden af at undgå vanskeligheder, som ikke kan overvindes rimelig let, og som kan være til skade for en effektiv eksisterende og planlagt fremtidig kulbrinteproduktion, herunder fra felter med marginal økonomisk rentabilitet

c) nødvendigheden af at respektere behørigt dokumenterede rimelige behov hos ejeren eller operatøren af opstrømsrørledningsnet for transport og forarbejdning af gas og de interesser, som alle andre potentielt berørte brugere af opstrømsrørledningsnettet eller relevante forarbejdnings- eller håndteringsfaciliteter har og

d) nødvendigheden af i overensstemmelse med fællesskabslovgivningen at anvende deres love og administrative procedurer i forbindelse med tildelingen af autorisationer til produktion eller opstrømsudvikling.

▼B

3. Medlemsstaterne sikrer, at der er indført en ordning til bilæggelse af tvister, der omfatter en af parterne uafhængig myndighed, der har adgang til alle relevante oplysninger, således at tvister vedrørende adgang til opstrømsrørledningsnet kan bilægges hurtigt under hensyn til kriterierne i stk. 2 og antallet af parter, der måtte være involveret i at forhandle adgang til sådanne net.

▼M2

4. I tilfælde af grænseoverskridende tvister gælder tvistbilæggelsesordningen i den medlemsstat, der har jurisdiktion over det opstrømsrørledningsnet, hvortil der nægtes adgang. Når det pågældende net henhører under mere end én medlemsstat i grænseoverskridende tvister, skal de pågældende medlemsstater rådføre sig med hinanden for at sikre, at bestemmelserne i dette direktiv anvendes overensstemmende. Hvis opstrømsrørledningsnettet har sin oprindelse i et tredjeland og er koblet til mindst én medlemsstat, skal de pågældende medlemsstater rådføre sig med hinanden, og den medlemsstat, hvor det første entrypunkt til medlemsstaternes net er beliggende, skal rådføre sig med det pågældende tredjeland, hvor opstrømsrørledningsnettet har sin oprindelse, for at sikre, at dette direktiv finder ensartet anvendelse på medlemsstaternes område for så vidt angår det pågældende net.

▼B

Artikel 35

Nægtelse af adgang

1. Naturgasvirksomheder kan nægte adgang til systemet, hvis de ikke råder over den fornødne kapacitet, eller hvis adgang til systemet ville hindre dem i at opfylde de i artikel 3, stk. 2, omhandlede offentlige serviceforpligtelser, som er blevet pålagt dem, eller på grund af alvorlige økonomiske og finansielle problemer med take-or-pay-kontrakter under hensyn til kriterierne og procedurerne i artikel 48 og til den løsning, medlemsstaten har valgt i medfør af artikel 48, stk. 1. Ethvert sådant afslag skal være behørigt begrundet.

2. Medlemsstaterne kan træffe de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at en naturgasvirksomhed, som nægter adgang til systemet, fordi det ikke råder over den fornødne kapacitet, eller der mangler sammenkobling, foretager de nødvendige udbygninger, for så vidt dette er rentabelt, eller en potentiel kunde er villig til at betale for dem. Såfremt medlemsstaterne anvender artikel 4, stk. 4, træffer de sådanne foranstaltninger.

Artikel 36

Ny infrastruktur

1. Større nye anlæg i gasinfrastrukturen, dvs. sammenkoblingslinjer, LNG-faciliteter og lagerfaciliteter, kan på anmodning undtages fra bestemmelserne i artikel 9, 32, 33 og 34 samt artikel 41, stk. 6, 8 og 10, for en bestemt periode og på følgende betingelser:

a) investeringen skal øge konkurrencen i gasforsyningen og øge forsyningssikkerheden

b) risikoen i forbindelse med investeringen er så stor, at investeringen ikke ville finde sted, medmindre en undtagelse blev indrømmet

c) infrastrukturen skal være ejet af en fysisk eller juridisk person, der i det mindste hvad angår retlig form, er adskilt fra de systemoperatører, i hvis systemer denne infrastruktur vil blive bygget

▼B

d) der opkræves afgifter af brugerne af denne infrastruktur, og

▼M2

e) undtagelsen må ikke være til skade for konkurrencen på de relevante markeder, der sandsynligvis vil blive berørt af investeringen, eller for, at det indre marked for naturgas fungerer effektivt, eller for, at de berørte regulerede systemer fungerer effektivt, eller for sikkerheden af naturgasforsyningen i Unionen.

▼B

2. Stk. 1 finder også anvendelse i forbindelse med markante kapacitetsforøgelser i eksisterende infrastruktur og ændringer af sådan infrastruktur, der muliggør udvikling af nye gasforsyningskilder.

▼M2

3. Den i kapitel VIII omhandlede regulerende myndighed kan fra sag til sag træffe afgørelse om den undtagelse, der er omhandlet i stk. 1 og 2.

Inden afgørelsen om undtagelsen vedtages, hører den nationale regulerende myndighed eller, hvis det er hensigtsmæssigt, en anden kompetent myndighed i den pågældende medlemsstat:

a) de nationale regulerende myndigheder i de medlemsstater, hvis markeder sandsynligvis vil blive berørt af den nye infrastruktur, og

b) de relevante myndigheder i de tredjelande, hvor den pågældende infrastruktur er tilsluttet Unionens net under en medlemsstats jurisdiktion og har sin oprindelse i eller ender i et eller flere tredjelande.

Hvis de hørte tredjelandsmyndigheder ikke besvarer høringen inden for en rimelig tidsramme eller en fastsat frist på højst tre måneder, kan den pågældende nationale regulerende myndighed vedtage den nødvendige afgørelse.

▼B

4. Når det pågældende infrastrukturanlæg strækker sig over et område, der berører mere end én medlemsstat, kan agenturet forelægge den regulerende myndighed i den berørte medlemsstat en rådgivende udtalelse, som kan udgøre grundlaget for deres afgørelse, senest to måneder efter datoen for den sidste af disse regulerende myndigheders modtagelse af anmodningen om en undtagelse.

▼M2

Når alle de berørte regulerende myndigheder er nået til enighed om beslutningen om undtagelse inden for seks måneder, underretter de agenturet om denne beslutning. Hvis den berørte infrastruktur er en transmissionslinje mellem en medlemsstat og et tredjeland, kan den regulerende myndighed eller, hvis det er hensigtsmæssigt, en anden kompetent myndighed i den medlemsstat, hvor det første sammenkoblingspunkt med medlemsstaternes net er beliggende, inden afgørelsen om undtagelsen vedtages, høre den relevante nationale myndighed i det pågældende tredjeland, for at sikre, at dette direktiv finder ensartet anvendelse på medlemsstatens område og, hvis det er relevant, medlemsstatens søterritorium for så vidt angår den berørte infrastruktur. Hvis den hørte tredjelandsmyndighed ikke besvarer høringen inden for rimelig tid eller en fastsat frist på højst tre måneder, kan den pågældende nationale regulerende myndighed vedtage den nødvendige afgørelse.

▼B

Agenturet varetager de opgaver, der i denne artikel tillægges de regulerende myndigheder i de berørte medlemsstater:

a) når alle de pågældende regulerende myndigheder ikke har kunnet nå til enighed senest seks måneder efter, at der blev anmodet om en undtagelse over for den sidste af disse regulerende myndigheder, eller

b) efter fælles anmodning fra de pågældende regulerende myndigheder.

Alle de pågældende regulerende myndigheder kan i fællesskab anmode om, at tidsrummet i tredje afsnit, litra a), forlænges med højst tre måneder.

5. Agenturet hører, inden den træffer beslutning, de relevante regulerende myndigheder og ansøgerne.

6. En undtagelse kan omfatte hele det nye infrastrukturanlægs kapacitet eller hele den markant forøgede kapacitet på det eksisterende anlæg, eller den kan omfatte en del af kapaciteten.

Når der træffes beslutning om at indrømme en undtagelse, skal der fra sag til sag tages stilling til, om det er nødvendigt at tidsbegrænse undtagelsen og gøre den betinget af ikke-diskriminerende adgang til infrastrukturanlægget. Når der træffes beslutning om disse betingelser, skal der navnlig tages hensyn til den ekstrakapacitet, der skal opbygges, eller ændringen af den eksisterende kapacitet, projektets tidshorisont og nationale forhold.

Før der indrømmes en undtagelse, skal den regulerende myndighed fastsætte reglerne og ordningerne for administration og kapacitetsfordeling. Reglerne skal fastsætte, at alle potentielle brugere af infrastrukturanlægget opfordres til at tilkendegive deres interesse i at indgå kapacitetsaftaler, inden kapaciteten i det nye anlæg fordeles, herunder til eget brug. Den regulerende myndighed forlanger, at reglerne for håndtering af kapacitetsbegrænsning indbefatter pligt til at udbyde ubrugt kapacitet på markedet, og at brugerne af infrastrukturen har ret til at afsætte deres aftalte kapacitet på det sekundære marked. Ved vurderingen af kriterierne i stk. 1, litra a), b) og e), tager den regulerende myndighed hensyn til resultaterne af denne kapacitetsfordelingsprocedure.

Beslutningen om undtagelsen, herunder også eventuelle betingelser som nævnt i andet afsnit i dette stykke, begrundes behørigt og offentliggøres.

7. Uanset stk. 3 kan medlemsstaterne dog fastsætte, at deres regulerende myndighed eller agenturet, alt efter tilfældet, skal forelægge sin udtalelse om anmodningen om en undtagelse for det relevante organ i medlemsstaten med henblik på den formelle afgørelse. Denne udtalelse skal offentliggøres sammen med beslutningen.

8. Den regulerende myndighed tilsender Kommissionen en kopi af hver ansøgning om undtagelse, så snart den er modtaget. Den kompetente myndighed giver straks Kommissionen meddelelse om afgørelsen samt om alle oplysninger, der er relevante for den. Disse oplysninger kan forelægges Kommissionen i en sammenfattet form, der sætter den i stand til at træffe en velunderbygget afgørelse. Oplysningerne skal navnlig omfatte:

a) en detaljeret begrundelse for, på hvilket grundlag den regulerende myndighed eller medlemsstat har indrømmet eller afvist undtagelsen, sammen med en henvisning til stk. 1, herunder det eller de relevante litraer i dette stykke, som er grundlag for afgørelsen, herunder de finansielle oplysninger, der begrunder behovet for undtagelsen

▼B

b) den analyse, der er foretaget af konkurrencevirkningen og den effektive funktion af det indre marked for naturgas som følge af indrømmelsen af undtagelsen

c) begrundelsen for den periode, undtagelsen skal gælde, samt for andelen af den samlede kapacitet for den pågældende gasinfrastruktur, som har fået indrømmet undtagelsen

d) såfremt undtagelsen vedrører en sammenkoblingslinje, resultatet af samrådet med de berørte regulerende myndigheder, og

e) infrastrukturens bidrag til en diversifikation af gasforsyningen.

9. Inden for to måneder fra dagen efter modtagelsen af en meddelelse kan Kommissionen træffe afgørelse om, at den regulerende myndighed skal ændre eller trække sin afgørelse om at indrømme en undtagelse tilbage. Hvis Kommissionen udbeder sig yderligere oplysninger, kan denne tomånedersfrist forlænges med yderligere to måneder. Denne yderligere frist løber fra dagen efter modtagelsen af de fuldstændige oplysninger. Den oprindelige tomånedersfrist kan også forlænges med både Kommissionens og den regulerende myndigheds samtykke.

Forelægges de ønskede oplysninger ikke inden for den frist, der er anført i anmodningen, anses meddelelsen for at være trukket tilbage, medmindre fristen, inden den er udløbet, er blevet forlænget med både Kommissionens og den regulerende myndigheds samtykke, eller medmindre den regulerende myndighed i en behørigt begrundet erklæring har meddelt Kommissionen, at den anser meddelelsen for at være fuldstændig.

Den regulerende myndighed efterkommer Kommissionens afgørelse om at ændre eller trække afgørelsen om undtagelsen tilbage inden for en måned og underretter Kommissionen herom.

Kommissionen har tavshedspligt om forretningsmæssigt følsomme oplysninger.

Kommissionens godkendelse af en afgørelse om undtagelse mister sin virkning to år efter vedtagelsen, hvis etableringen af infrastrukturanlægget endnu ikke er påbegyndt, og fem år efter vedtagelsen, hvis anlægget endnu ikke er operationelt, medmindre Kommissionen beslutter, at eventuelle forsinkelser skyldes omfattende forhindringer, der ikke kan henføres til den person, som undtagelsen er indrømmet.

10. Kommissionen kan vedtage retningslinjer for anvendelsen af betingelserne i denne artikels stk. 1 og for fastlæggelsen af proceduren for anvendelse af denne artikels stk. 3, 6, 8 og 9. Disse foranstaltninger, der har til formål at ændre ikke-væsentlige bestemmelser i dette direktiv ved at supplere det, vedtages efter forskriftsproceduren med kontrol i artikel 51, stk. 3.

Artikel 37

Markedsåbning og gensidighed

1. Medlemsstaterne sikrer, at de privilegerede kunder omfatter:

a) indtil den 1. juli 2004: privilegerede kunder i henhold til artikel 18 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/30/EF af 22. juni 1998 om fælles regler for det indre marked for naturgas ([1]). Medlemsstaterne offentliggør inden den 31. januar hvert år kriterierne for definitionen af disse privilegerede kunder

([1]) EFT L 204 af 21.7.1998, s. 1.

▼B

b) fra den 1. juli 2004: alle erhvervskunder

c) fra den 1. juli 2007: alle kunder.

2. For at undgå ubalance i åbningen af gasmarkederne:

a) må gasforsyningskontrakter med en privilegeret kunde i en anden medlemsstats system ikke være forbudt, hvis kunden betragtes som privilegeret i begge systemer og

b) kan Kommissionen, når transaktioner som beskrevet i litra a) afvises, fordi kunden kun er privilegeret i et af de to systemer, under hensyn til markedssituationen og den fælles interesse pålægge den transaktionsafvisende part at gennemføre den ønskede gasforsyning på anmodning af en af de to systemers medlemsstater.

Artikel 38

Direkte linjer

1. Medlemsstaterne træffer de nødvendige foranstaltninger med henblik på at muliggøre:

a) at naturgasvirksomheder, der er etableret på deres område, kan forsyne privilegerede kunder via en direkte linje, og

b) at enhver af disse privilegerede kunder på deres område kan blive forsynet med gas fra naturgasvirksomheder via en direkte linje.

2. I tilfælde, hvor der stilles krav om godkendelse (f.eks. bevilling, tilladelse, koncession, samtykke eller godkendelse) til at etablere eller drive direkte linjer, fastlægger medlemsstaterne eller den kompetente myndighed, som de udpeger hertil, kriterierne for udstedelse af godkendelse til at etablere eller drive sådanne linjer på deres område. Disse kriterier skal være objektive, gennemsigtige og ikke-diskriminerende.

3. Medlemsstaterne kan udstede en godkendelse til at etablere en direkte linje betinget af, enten at systemadgang er blevet nægtet på grundlag af artikel 35, eller at der indledes en tvistbilæggelsesprocedure i henhold til artikel 41.

KAPITEL VIII

NATIONALE REGULERENDE MYNDIGHEDER

Artikel 39

Udpegning af regulerende myndigheder og disses uafhængighed

1. Hver medlemsstat udpeger en enkelt national regulerende myndighed på nationalt plan.

2. Denne artikels stk. 1 berører ikke udpegningen af andre regulerende myndigheder på regionalt plan i medlemsstater, forudsat at der er én enkelt overordnet repræsentant med henblik på repræsentation og kontakt på fællesskabsplan i repræsentantskabet for agenturet, jf. artikel 14, stk. 1, i forordning (EF) nr. 713/2009.

▼B

3. Uanset denne artikels stk. 1 kan en medlemsstat udpege regulerende myndigheder for mindre systemer på et geografisk adskilt område, hvor forbruget i 2008 var under 3 % af det samlede forbrug i den medlemsstat, området er en del af. Denne undtagelse berører ikke udpegningen af én enkelt overordnet repræsentant og kontaktperson på fællesskabsplan i repræsentantskabet for agenturet, jf. artikel 14 stk. 1, i forordning (EF) nr. 713/2009.

4. Medlemsstaterne garanterer den regulerende myndigheds uafhængighed og sikrer, at den optræder upartisk og gennemskueligt i udøvelsen af dens beføjelser. Med dette formål sikrer medlemsstaterne, at den regulerende myndighed under udførelsen af de reguleringsopgaver, som dette direktiv og dertil knyttede forskrifter pålægger den,

a) er juridisk adskilt fra og funktionelt uafhængig af enhver anden offentlig eller privat enhed

b) sikrer, at dens personale og de personer, der har ansvaret for dens ledelse,

   i) handler uafhængigt af enhver markedsinteresse, og

   ii) ikke søger eller modtager direkte instrukser fra nogen regering eller anden offentlig eller privat enhed under udførelsen af reguleringsopgaverne. Dette krav berører ikke et tæt samarbejde, når det er hensigtsmæssigt, med andre relevante nationale myndigheder eller overordnede politiske retningslinjer fra regeringen, som ikke vedrører de reguleringsopgaver og -beføjelser, der er omhandlet i artikel 41.

5. For at beskytte den regulerende myndigheds uafhængighed sikrer medlemsstaterne navnlig:

a) at den regulerende myndighed kan træffe selvstændige afgørelser uafhængigt af noget politisk organ og har separate årlige budgetbevillinger med autonomi i forbindelse med gennemførelsen af det tildelte budget og tilstrækkelige menneskelige og finansielle ressourcer til at varetage dens opgaver, og

b) at medlemmerne af den regulerende myndigheds bestyrelse eller, hvor der ikke findes en bestyrelse, den regulerende myndigheds topledelse udnævnes for en fast periode på fem til syv år, der kan forlænges én gang.

Med hensyn til første afsnit, litra (b), sikrer medlemsstaterne en passende rotationsordning for bestyrelsen eller topledelsen. Medlemmerne af bestyrelsen, eller hvor der ikke findes en bestyrelse, af topledelsen, kan kun afsættes i deres embedsperiode, hvis de ikke længere opfylder de betingelser, der er fastsat i denne artikel, eller er fundet skyldige i tjenesteforseelse i henhold til national ret.

▼B

Artikel 40

Overordnede mål for den regulerende myndigheds virke

Under udførelsen af de reguleringsopgaver, der er anført i dette direktiv, træffer den regulerende myndighed alle rimelige foranstaltninger for at nå følgende mål inden for rammerne af dens opgaver og beføjelser, jf. artikel 41, i tæt samråd med andre relevante nationale myndigheder, herunder konkurrencemyndigheder, når det er hensigtsmæssigt, og uden at det berører disses kompetencer:

a) i tæt samarbejde med agenturet, andre medlemsstaters regulerende myndigheder og Kommissionen: fremme af et indre marked for naturgas i Fællesskabet præget af konkurrence, sikkerhed og miljømæssig bæredygtighed med en effektiv åbning af markedet for alle kunder og leverandører i Fællesskabet samt sikre passende betingelser med henblik på en effektiv og pålidelig drift af gasnettene under hensyntagen til langsigtede mål

b) udvikling af konkurrencebaserede velfungerende regionale markeder inden for Fællesskabet med det under litra a) nævnte mål for øje

c) fjernelse af restriktioner for handel med naturgas mellem medlemsstaterne, herunder udvikling af passende kapacitet til grænseoverskridende transmission med henblik på at imødekomme efterspørgslen og øge integrationen af de nationale markeder, hvilket kan fremme naturgasstrømme i hele Fællesskabet

d) bidrage til, at der på den mest omkostningseffektive måde udvikles sikre, pålidelige og effektive ikke-diskriminerende systemer, der er forbrugerorienterede, samt fremme systemtilstrækkelighed og, i tråd med de overordnede mål for energipolitikken, energieffektivitet samt integration af gasproduktion fra vedvarende energikilder i stor og i lille målestok og decentral produktion i såvel transmissions- som distributionsnet

e) fremme af ny produktionskapacitets netadgang og navnlig fjerne hindringer, der kan forhindre adgangen for nye markedsdeltagere og for gas fra vedvarende energikilder

f) sikring af, at systemoperatører og systembrugere får passende incitamenter, på både kort og lang sigt, til at øge effektiviteten af systemets præstationer og fremme integrationen af markedet

g) sikring af, at kunderne drager fordel af, at deres nationale marked fungerer effektivt, fremme af effektiv konkurrence og bidrag til sikring af forbrugerbeskyttelse

h) bidrage til at opnå høje standarder for offentlig service inden for naturgas, bidrage til beskyttelse af sårbare kunder og bidrage til, at nødvendige procedurer for udveksling af oplysninger ved kunders leverandørskift er kompatible.

▼B

Artikel 41

Den regulerende myndigheds opgaver og beføjelser

1. Den regulerende myndighed har følgende opgaver:

a) at fastsætte eller godkende transmissions- eller distributionstariffer eller deres metoder i overensstemmelse med gennemsigtige kriterier

b) at sørge for, at transmissions- og distributionssystemoperatører, og i givet fald systemejere, samt naturgasvirksomheder, overholder deres forpligtelser i henhold til dette direktiv og anden relevant fællesskabslovgivning, også hvad angår grænseoverskridende forhold

▼M2

c) at samarbejde om grænseoverskridende forhold med den regulerende myndighed eller de regulerende myndigheder i de pågældende medlemsstater og med agenturet. Med hensyn til infrastruktur til og fra et tredjeland kan den regulerende myndighed i den medlemsstat, hvor det første sammenkoblingspunkt med medlemsstaternes net er beliggende, samarbejde med de relevante myndigheder i tredjelandet efter at have hørt de regulerende myndigheder i de øvrige berørte medlemsstater med henblik på at sikre, at dette direktiv anvendes ensartet på medlemsstaternes område for så vidt angår den pågældende infrastruktur.

▼B

d) at overholde og gennemføre relevante juridisk bindende afgørelser fra agenturet og Kommissionen

e) at aflægge årsrapport om sin virksomhed og varetagelsen af sine opgaver over for de relevante myndigheder i medlemsstaterne, agenturet og Kommissionen. Sådanne rapporter skal redegøre for, hvilke skridt der er taget, og hvilke resultater der er opnået for hver af de opgaver, der er anført i denne artikel

f) at sikre, at der ikke forekommer krydssubsidiering mellem transmissions-, distributions-, oplagrings-, LNG- og forsyningsaktiviteter

g) at overvåge transmissionssystemoperatørernes investeringsplaner og vurdere i sin årsrapport disse planers forenelighed med den europæiske netudviklingsplan, jf. artikel 8, stk. 3, litra b), i forordning (EF) nr. 715/2009, denne vurdering kan omfatte anbefalinger til at ændre disse investeringsplaner

h) at overvåge, at reglerne for netsikkerhed og -pålidelighed overholdes, evaluere de hidtidige præstationer for netsikkerhed samt fastsætte eller godkende standarderne for og kravene til service- og forsyningskvalitet eller bidrage til dette sammen med andre kompetente myndigheder

i) at overvåge graden af gennemsigtighed, herunder engrospriser, og sikre, at naturgasvirksomhederne opfylder deres gennemsigtighedsforpligtelser

▼B

j) at overvåge graden og effektiviteten af markedsåbning og konkurrence på engros- og detailsalgsniveau, herunder på naturgasbørser, privatkundepriser, herunder forudbetalingssystemer, andel af kunder, der skifter leverandør, andel af kunder, der afmeldes, afgifter for og udførelse af vedligeholdelsestjenester, klager fra privatkunder samt enhver forvridning eller begrænsning af konkurrencen, idet den fremlægger alle relevante oplysninger og oplyser de berørte konkurrencemyndigheder om relevante sager

k) at overvåge forekomsten af restriktiv kontraktpraksis, herunder eneretsklausuler, der kan hindre store erhvervskunder i at indgå kontrakt med mere end en enkelt leverandør samtidig eller begrænse dem i deres mulighed for at gøre det, og i påkommende tilfælde underrette de nationale konkurrencemyndigheder om en sådan praksis

l) at respektere kontraktfrihed, hvad angår afbrydelige forsyningskontrakter samt langtidskontrakter, såfremt de er forenelige med fællesskabsretten og i overensstemmelse med Fællesskabets politikker

m) at overvåge den tid, det tager transmissions- og distributionssystemoperatørerne at foretage tilkoblinger og reparationer

n) at overvåge og gennemgå betingelserne for adgang til oplagring, linepack og andre hjælpefunktioner som anført i artikel 33. Hvis ordningen for adgang til oplagring fastlægges i henhold til artikel 33, stk. 3, omfatter denne opgave ikke gennemgang af tariffer

o) at medvirke til at sikre sammen med andre relevante myndigheder, at forbrugerbeskyttelsesforanstaltninger, herunder de i bilag I fastsatte, er effektive og håndhæves

p) at offentliggøre henstillinger vedrørende forsyningsprisernes overensstemmelse med artikel 3 mindst en gang om året og, hvor det er relevant, at fremsende disse til konkurrencemyndighederne

q) at sikre adgang til kundernes forbrugsdata, forelægge til frivillig brug en let forståelig standardiseret opstilling på nationalt plan af forbrugsdataene og hurtig adgang for alle kunder til disse data, jf. litra h) i bilag I

r) at overvåge gennemførelsen af regler for de opgaver og forpligtelser, der påhviler transmissionssystemoperatører, distributionssystemoperatører, forsyningsvirksomheder, kunder og andre markedsdeltagere, jf. forordning (EF) nr. 715/2009

s) at overvåge, om kriterierne for, om en lagerfacilitet henhører under artikel 33, stk. 3, eller stk. 4, anvendes korrekt, og

▼B

t) at overvåge gennemførelsen af beskyttelsesforanstaltninger, jf. artikel 46

u) at bidrage til at sikre, at procedurerne for udveksling af oplysninger er forenelige med de vigtigste markedsprocesser på regionalt plan.

2. De i stk. 1 omhandlede overvågningsopgaver kan udføres af andre myndigheder end den regulerende myndighed, hvis en medlemsstat har fastsat dette. I så fald stilles resultaterne af denne overvågning hurtigst muligt til rådighed for den regulerende myndighed.

Den regulerende myndighed hører, i det omfang det er relevant, og i overensstemmelse med principperne om bedre regulering, transmissionssystemoperatørerne og arbejder i givet fald tæt sammen med andre relevante nationale myndigheder under udførelsen af de opgaver, der er omhandlet i stk. 1, under iagttagelse af disses uafhængighed og uden at det berører deres egne specifikke kompetencer.

Godkendelser, der er udstedt af en regulerende myndighed eller agenturet i henhold til dette direktiv, berører ikke den regulerende myndigheds fremtidige brug i behørigt begrundede tilfælde af sine beføjelser i henhold til denne artikel eller eventuelle sanktioner fra andre relevante myndigheders eller fra Kommissionens side.

3. Når der er udpeget en uafhængig systemoperatør i medfør af artikel 14, varetager den regulerende myndighed, foruden de opgaver den er pålagt i henhold til denne artikels stk. 1, følgende opgaver:

a) den overvåger, at transmissionssystemejeren og den uafhængige systemoperatør opfylder deres forpligtelser efter denne artikel, og udsteder sanktioner for manglende overholdelse i overensstemmelse med stk. 4, litra d)

b) den overvåger forbindelserne og kommunikationen mellem den uafhængige systemoperatør og transmissionssystemejeren med det formål at sikre, at den uafhængige systemoperatør overholder sine forpligtelser, og skal navnlig godkende kontrakter og fungere som mæglingsmyndighed mellem den uafhængige systemoperatør og transmissionssystemejeren i tilfælde af klager forelagt af en af disse parter henhold til stk. 11

c) for den første ti-årige netudviklingsplan godkender den investeringsplanlægningen og den flerårige netudviklingsplan, som den uafhængige systemoperatør forelægger årligt, jf. dog proceduren i artikel 14, stk. 2, litra c)

d) den sikrer, at de takster for adgang til nettet, som den uafhængige systemoperatør opkræver, indbefatter aflønning til netejeren eller netejerne, som giver et tilstrækkeligt afkast på netaktiverne og eventuelle nye investeringer i dem, forudsat at de hviler på et økonomisk og effektivt grundlag, og

e) den har beføjelse til at gennemføre inspektioner, herunder uanmeldte inspektioner, i transmissionssystemejerens og den uafhængige systemoperatørs lokaler.

▼B

4. Medlemsstaterne sørger for, at de regulerende myndigheder får tildelt beføjelser, der sætter dem i stand til at udføre opgaverne i stk. 1, 3 og 6 hurtigt og effektivt. Med dette formål for øje skal den regulerende myndighed mindst have beføjelse til:

a) at træffe afgørelser, der er bindende for naturgasvirksomheder

b) at foretage undersøgelser af, hvordan gasmarkederne fungerer, og fastlægge og pålægge foranstaltninger, der er forholdsmæssige og nødvendige for at fremme effektiv konkurrence og sikre, at markedet fungerer, som det skal. Den regulerende myndighed har om nødvendigt desuden beføjelse til at samarbejde med den nationale konkurrencemyndighed og reguleringsmyndigheder for finansmarkederne eller Kommissionen om foretagelse af en undersøgelse vedrørende konkurrencelovgivningen

c) at kræve oplysninger fra naturgasvirksomheder, der er relevante for udførelsen af dens opgaver, herunder begrundelser for eventuelle afslag på tredjepartsadgang, og oplysninger om foranstaltninger, der er nødvendige for at styrke nettet

d) at pålægge naturgasvirksomheder, der ikke opfylder deres forpligtelser i henhold til dette direktiv eller juridisk bindende afgørelser truffet af den regulerende myndighed eller agenturet, sanktioner, der er effektive, står i et rimeligt forhold til overtrædelsen og har afskrækkende virkning, eller at foreslå en kompetent domstol at pålægge sådanne sanktioner. Dette omfatter beføjelse til at pålægge eller til at foreslå at pålægge transmissionssystemoperatøren eller eventuelt den vertikalt integrerede virksomhed sanktioner på op til 10 % af transmissionssystemoperatørens eller den vertikalt integrerede virksomheds årlige omsætning, hvis deres respektive forpligtelser i henhold til dette direktiv ikke overholdes, og

e) at udføre passende undersøgelser og udstede relevante instrukser med henblik på tvistbilæggelse i henhold til stk. 11 og 12.

5. Når der er udpeget en transmissionssystemoperatør i medfør af kapitel IV, tillægges den regulerende myndighed, foruden de opgaver og beføjelser den er tillagt i henhold til denne artikels stk. 1 og 4, mindst følgende opgaver og beføjelser:

a) at udstede sanktioner i overensstemmelse med stk. 4, litra d), for diskriminerende adfærd til fordel for den vertikalt integrerede virksomhed

b) at overvåge kommunikationer mellem transmissionssystemoperatøren og den vertikalt integrerede virksomhed for at sikre, at transmissionssystemoperatøren overholder sine forpligtelser

c) at fungere som tvistbilæggelsesmyndighed mellem den vertikalt integrerede virksomhed og transmissionssystemoperatøren i tilfælde af klager forelagt i henhold til stk. 11

d) at overvåge kommercielle og finansielle relationer, herunder lån mellem den vertikalt integrerede virksomhed og transmissionssystemoperatøren

▼B

e) at godkende alle kommercielle og finansielle aftaler mellem den vertikalt integrerede virksomhed og transmissionssystemoperatøren under forudsætning af, at de opfylder markedsbetingelserne

f) at anmode om en begrundelse fra den vertikalt integrerede virksomhed, når det notificeres af den overvågningsansvarlige i overensstemmelse med artikel 21, stk. 4. Denne begrundelse skal navnlig omfatte bevis for fraværet af diskriminerende adfærd til fordel for den vertikalt integrerede virksomhed

g) at gennemføre inspektioner, herunder uanmeldte inspektioner, i den vertikalt integrerede virksomhed og hos transmissionssystemoperatøren, og

h) at overdrage alle eller specifikke opgaver hos transmissionssystemoperatøren til en uafhængig systemoperatør, der udpeges i overensstemmelse med artikel 14, i tilfælde af vedholdende brud på transmissionssystemoperatørens forpligtelser i henhold til dette direktiv, navnlig i forbindelse med gentagne tilfælde af diskriminerende adfærd til fordel for den vertikalt integrerede virksomhed.

6. De regulerende myndigheder har ansvaret for fastsættelse eller godkendelse af i det mindste de metoder, der anvendes til at beregne eller fastsætte betingelser og vilkår, i tilstrækkelig god tid inden de træder i kraft, for:

a) tilkobling og adgang til nationale net, herunder transmissions- og distributionstariffer samt vilkår, betingelser og tariffer for adgang til LNG-faciliteter. Disse tariffer eller metoder skal være udformet således, at de nødvendige investeringer i nettene og LNG-faciliteterne kan gennemføres på en sådan måde, at investeringerne sikrer nettenes og LNG-faciliteternes levedygtighed

b) tilvejebringelse af balanceringsydelser, som leveres på den mest økonomiske måde og giver passende incitamenter til netværksbrugere, så de kan balancere deres input og resultater. Balanceringsydelserne skal leveres på en rimelig og ikke–diskriminerende måde og være baseret på objektive kriterier, og

c) adgang til grænseoverskridende infrastrukturer, herunder procedurer for fordeling af kapacitet og styring af overbelastning.

7. De i stk. 6 nævnte metoder eller vilkår og betingelser offentliggøres.

8. Når de regulerende myndigheder fastsætter eller godkender tarifferne eller metoderne og balanceringsydelserne, sørger de for, at transmissions- og distributionssystemoperatørerne får passende incitamenter på både kort og lang sigt til at øge effektiviteten, fremme integrationen af markederne og forsyningssikkerheden og støtte de dermed forbundne forskningsaktiviteter.

9. De regulerende myndigheder overvåger overbelastningsstyringen i de nationale gastransmissionsnet, herunder i samkøringslinjer, og gennemførelsen af reglerne for styring af overbelastning. Transmissionssystemoperatører eller markedsoperatører indsender med henblik på dette deres regler for styring af overbelastning, herunder kapacitetsfordeling, til de nationale regulerende myndigheder. Nationale regulerende myndigheder kan anmode om ændringer af disse regler.

▼B

10. De regulerende myndigheder har beføjelse til at kræve, at transmissions-, oplagrings-, LNG- og distributionssystemoperatørerne om nødvendigt ændrer de vilkår og betingelser, herunder tariffer og metoder, som er omhandlet i denne artikel, for at sikre, at disse er forholdsmæssige og anvendes på en ikke-diskriminerende måde. Hvis ordningen for adgang til oplagring fastlægges i henhold til artikel 33, stk. 3, omfatter denne opgave ikke ændring af tariffer. I tilfælde af forsinkelser ved fastsættelsen af transmissions- og distributionstariffer har de regulerende myndigheder beføjelse til at fastsætte eller godkende midlertidige transmissions- og distributionstariffer eller -metoder og til at træffe afgørelse om passende kompensationsforanstaltninger, hvis de endelige tariffer eller metoder afviger fra disse midlertidige tariffer eller metoder.

11. Enhver part, der ønsker at klage over en transmissions-, oplagrings-, LNG- eller distributionssystemoperatør i forbindelse med den pågældende operatørs forpligtelser i henhold til dette direktiv, kan indbringe en klage for den regulerende myndighed, som i sin egenskab af tvistbilæggelsesmyndighed skal træffe en afgørelse senest to måneder efter modtagelsen af klagen. Denne periode kan forlænges med yderligere to måneder, hvis den regulerende myndighed ønsker yderligere oplysninger. Denne forlængede periode kan forlænges yderligere med klagerens samtykke. Den regulerende myndigheds afgørelse har bindende virkning, medmindre og indtil den underkendes efter påklage.

12. Enhver berørt part, som har ret til at klage over en afgørelse om metoder i henhold til denne artikel eller — når den regulerende myndighed har høringspligt — over forslag til tariffer eller metoder, kan senest to måneder efter, at afgørelsen eller forslaget til afgørelse er offentliggjort — eller tidligere, hvis fastsat af medlemsstaterne — indgive klage med henblik på fornyet behandling. En sådan klage har ikke opsættende virkning.

13. Medlemsstaterne udarbejder passende og effektive mekanismer med henblik på regulering, kontrol og gennemsigtighed for at hindre ethvert misbrug af dominerende stilling, navnlig til skade for forbrugerne, og enhver form for aggressiv adfærd. Disse mekanismer skal tilgodese traktatens bestemmelser, især artikel 82.

14. Medlemsstaterne sikrer, at der træffes passende foranstaltninger, herunder at der indledes administrative eller strafferetlige procedurer i overensstemmelse med national lovgivning, over for de ansvarlige fysiske og juridiske personer, hvis bestemmelserne om fortrolig behandling i dette direktiv ikke er blevet overholdt.

15. Indbringelse af en klage, jf. stk. 11 og 12, udelukker ikke anvendelse af retsmidler i henhold til fællesskabsretten og/eller national ret.

16. De regulerende myndigheder skal fuldt ud begrunde deres afgørelser med henblik på domstolskontrol. Afgørelserne skal gøres offentligt tilgængelige, samtidig med at de forretningsmæssigt følsomme oplysninger behandles fortroligt.

17. Medlemsstaterne sørger for, at der på nationalt plan findes passende mekanismer, inden for hvilke en part, der er berørt af en afgørelse truffet af en regulerende myndighed, har klageret ved et organ, der er uafhængigt af de berørte parter og af enhver regering.

▼B

Artikel 42

Reguleringsordning for forhold på tværs af grænserne

1. De regulerende myndigheder samarbejder tæt og rådfører sig med hinanden samt giver hinanden og agenturet alle oplysninger, der er nødvendige for udførelsen af deres opgaver efter dette direktiv. Hvad de udvekslede oplysninger angår, skal den modtagende myndighed sikre den samme grad af fortrolighed, som den afgivende myndighed er forpligtet til at sikre.

2. De regulerende myndigheder samarbejder mindst på regionalt plan om:

a) at fremme indførelsen af operationelle ordninger, der kan muliggøre en optimal forvaltning af nettet, fremme fælles gasbørser og fordelingen af grænseoverskridende kapacitet og muliggøre et tilstrækkeligt niveau af sammenkoblingskapacitet, herunder gennem ny sammenkobling, i regionen og mellem regioner, med henblik på at skabe mulighed for udvikling af effektiv konkurrence og forbedring af forsyningssikkerheden uden at forskelsbehandle forsyningsselskaberne i de forskellige medlemsstater

b) at koordinere udviklingen af alle netregler for de relevante transmissionssystemoperatører og andre markedsaktører, og

c) at koordinere udviklingen af reglerne for styring af overbelastning.

3. De nationale regulerende myndigheder har ret til at indgå samarbejdsaftaler med hinanden for at fremme et reguleringsmæssigt samarbejde.

4. De i stk. 2 nævnte foranstaltninger gennemføres i relevant omfang i tæt samråd med andre relevante nationale myndigheder, og uden at det berører disses specifikke kompetencer.

5. Kommissionen kan vedtage retningslinjer for omfanget af de regulerende myndigheders pligt til at samarbejde indbyrdes og med agenturet. Disse foranstaltninger, der har til formål at ændre ikke-væsentlige bestemmelser i dette direktiv ved at supplere det, vedtages efter forskriftsproceduren med kontrol i artikel 51, stk. 3.

▼M2

6. De regulerende myndigheder eller, hvis det er hensigtsmæssigt, andre kompetente myndigheder kan høre og samarbejde med de relevante myndigheder i tredjelande med hensyn til drift af gasinfrastruktur til og fra tredjelande med henblik på at sikre, at dette direktiv anvendes ensartet på en medlemsstats område og søterritorium for så vidt angår den berørte infrastruktur.

▼B

Artikel 43

Overholdelse af retningslinjerne

1. Enhver regulerende myndighed og Kommissionen kan anmode agenturet om en udtalelse om, hvorvidt en afgørelse truffet af en regulerende myndighed er i overensstemmelse med de retningslinjer, der er omhandlet i dette direktiv eller i forordning (EF) nr. 715/2009.

▼B

2. Agenturet forelægger senest tre måneder efter modtagelsen af anmodningen sin udtalelse over for den anmodende part (den regulerende myndighed eller Kommissionen) og over for den regulerende myndighed, der har truffet den pågældende afgørelse.

3. Hvis den regulerende myndighed, der har truffet afgørelsen, ikke efterkommer agenturets udtalelse inden for fire måneder efter modtagelsen af udtalelsen, underretter agenturet Kommissionen herom.

4. Enhver regulerende myndighed, der mener, at en afgørelse, der er relevant for grænseoverskridende handel og truffet af en anden regulerende myndighed, ikke følger de retningslinjer, der er omhandlet i dette direktiv eller i forordning (EF) nr. 715/2009, kan underrette Kommissionen derom senest to måneder efter datoen for den pågældende afgørelse.

5. Finder Kommissionen inden for to måneder efter at være blevet underrettet af agenturet, jf. stk. 3, eller af en regulerende myndighed, jf. stk. 4, eller inden for tre måneder fra datoen for afgørelsen, — på eget initiativ — at en afgørelse truffet af en regulerende myndighed giver anledning til alvorlig tvivl om, hvorvidt den er forenelig med de retningslinjer, der er omhandlet i dette direktiv eller i forordning (EF) nr. 715/2009, kan Kommissionen beslutte at undersøge sagen nærmere. I så fald anmoder Kommissionen den regulerende myndighed og parterne i den sag, som den regulerende myndighed behandler, om at forelægge deres bemærkninger.

6. Hvis Kommissionen træffer afgørelse om at undersøge sagen nærmere, træffer den højst fire måneder senere endelig afgørelse om:

a) ikke at gøre indsigelser mod den regulerende myndigheds afgørelse, eller

b) at kræve, at den regulerende myndighed trækker sin afgørelse tilbage med den begrundelse, at retningslinjerne ikke er blevet fulgt.

7. Hvis Kommissionen ikke har truffet afgørelse om at undersøge sagen nærmere eller ikke har truffet afgørelse inden for tidsfristerne i henholdsvis stk. 5 og stk. 6, anses den for ikke at have gjort indsigelser mod den regulerende myndigheds afgørelse.

8. Den regulerende myndighed efterkommer Kommissionens afgørelse om at trække sin afgørelse tilbage inden for højst to måneder og underretter Kommissionen herom.

9. Kommissionen kan vedtage retningslinjer med nærmere procedureregler, der skal følges af de regulerende myndigheder, agenturet og Kommissionen for så vidt angår de regulerende myndigheders afgørelsers overholdelse af de retningslinjer, der er omhandlet i denne artikel. Disse foranstaltninger, der har til formål at ændre ikke-væsentlige bestemmelser i dette direktiv ved at supplere det, vedtages efter forskriftsproceduren med kontrol i artikel 51, stk. 3.

▼B

Artikel 44

Journalføring

1. Medlemsstaterne stiller krav om, at forsyningsvirksomheder sørger for, at de relevante data om alle transaktioner vedrørende gasforsyningskontrakter og gasderivater med engroskunder og transmissionssystemoperatører såvel som lager- og LNG-operatører i mindst fem år er til rådighed for de nationale myndigheder, herunder den regulerende myndighed, de nationale konkurrencemyndigheder og Kommissionen, med henblik på opfyldelsen af deres opgaver.

2. Disse data omfatter nærmere oplysninger om de relevante transaktioner, såsom varighed, regler om levering og afregning, mængde, datoer og tidspunkter for udførelse og transaktionspriser samt midler til at identificere den pågældende engroskunde såvel som nærmere detaljer om alle uafregnede gasforsyningskontrakter og gasderivater.

3. Den regulerende myndighed kan træffe afgørelse om at stille dele af disse oplysninger til rådighed for markedsdeltagerne, forudsat at forretningsmæssigt følsomme oplysninger om individuelle markedsdeltagere eller individuelle transaktioner ikke videregives. Dette stykke finder ikke anvendelse på oplysninger om finansielle instrumenter omfattet af direktiv 2004/39/EF.

4. For at sikre, at denne artikel anvendes ensartet, kan Kommissionen vedtage retningslinjer, der fastlægger metoder og ordninger for journalføring samt form og indhold for de data, der skal opbevares. Disse foranstaltninger, der har til formål at ændre ikke-væsentlige bestemmelser i dette direktiv ved at supplere det, vedtages efter forskriftsproceduren med kontrol i artikel 51, stk. 3.

5. Hvad angår forsyningsvirksomheders transaktioner vedrørende gasderivater med engroskunder og transmissionssystemoperatører såvel som lager- og LNG-operatører, finder denne artikel først anvendelse, når Kommissionen har vedtaget de retningslinjer, der er nævnt i stk. 4.

6. Med denne artikel indføres der ikke yderligere forpligtelser for foretagender omfattet af direktiv 2004/39/EF over for de i stk. 1 nævnte myndigheder.

7. Skal de i stk. 1 nævnte myndigheder have adgang til data, der opbevares af foretagender omfattet af direktiv 2004/39/EF, giver de efter nævnte direktiv kompetente myndigheder dem de ønskede data.

▼B

KAPITEL IX

DETAILMARKEDER

Artikel 45

Detailmarkeder

For at fremme udviklingen af velfungerende og gennemsigtige detailmarkeder i Fællesskabet sørger medlemsstaterne for, at transmissionssystemoperatørernes, distributionssystemoperatørernes, forsyningsvirksomhedernes og kundernes og om nødvendigt andre markedsdeltageres opgaver og forpligtelser fastlægges for så vidt angår kontraktbestemmelser, forpligtelser over for kunderne, regler om dataudveksling og afregning, ejendomsretten til data og ansvaret for forbrugsmåling.

Disse regler, der offentliggøres, udformes med henblik på at lette kundernes og leverandørernes adgang til nettene, og de skal gennemgås af de regulerende myndigheder eller andre relevante nationale myndigheder.

KAPITEL X

AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel 46

Beskyttelsesforanstaltninger

1. Opstår der en pludselig krise på energimarkedet eller opstår der fare for personers fysiske sikkerhed, for apparaters eller anlægs driftssikkerhed eller for systemets integritet, kan en medlemsstat midlertidigt træffe de nødvendige beskyttelsesforanstaltninger.

2. Sådanne foranstaltninger må ikke forstyrre det indre markeds funktion mere end højst nødvendigt og må ikke være mere vidtgående end strengt nødvendigt for at afhjælpe de pludselige vanskeligheder, der er opstået.

3. Den pågældende medlemsstat underretter omgående de øvrige medlemsstater om foranstaltningerne og underretter samtidig Kommissionen, som kan beslutte, at medlemsstaten skal ændre eller ophæve foranstaltningerne, hvis de medfører konkurrenceforvridning og påvirker samhandelen negativt på en måde, som strider imod den fælles interesse.

Artikel 47

Ensartede vilkår

1. Foranstaltninger, som medlemsstaterne kan træffe i medfør af dette direktiv for at sikre ensartede vilkår, skal være forenelige med traktaten, navnlig artikel 30, og fællesskabsretten.

2. Foranstaltningerne i stk. 1 skal være forholdsmæssigt afpassede, ikke-diskriminerende og gennemsigtige. Disse foranstaltninger må først iværksættes, når Kommissionen er blevet underrettet og har givet sin godkendelse.

▼B

3. Kommissionen træffer afgørelse vedrørende meddelelsen i stk. 2 senest to måneder efter modtagelsen af meddelelsen. Fristen løber fra dagen efter modtagelsen af samtlige oplysninger. Træffer Kommissionen ikke afgørelse inden for denne tomånedersfrist, skal den anses for ikke at have rejst indsigelser mod de meddelte foranstaltninger.

Artikel 48

Undtagelser i forbindelse med take-or-pay-forpligtelser

1. Hvis en naturgasvirksomhed får eller forventer at få alvorlige økonomiske og finansielle problemer på grund af sine take-or-pay-forpligtelser i henhold til en eller flere kontrakter om køb af gas, kan den indsende en ansøgning om en midlertidig undtagelse fra artikel 32 til den pågældende medlemsstat eller den udpegede kompetente myndighed. Ansøgningerne skal efter medlemsstaternes valg indgives i hvert enkelt tilfælde, enten før eller efter, at der er nægtet adgang til systemet. Medlemsstaterne kan også give naturgasvirksomheden mulighed for at vælge, om det vil indgive en ansøgning før eller efter, at der er nægtet adgang til systemet. Når en naturgasvirksomhed har nægtet adgang, skal ansøgningen indgives snarest muligt. Ansøgningerne vedlægges alle relevante oplysninger om problemets art og omfang samt om de skridt, naturgasvirksomheden har taget for at løse problemet.

Hvis der ikke umiddelbart findes alternative løsninger, kan medlemsstaten eller den udpegede kompetente myndighed under hensyntagen til stk. 3 beslutte at indrømme en undtagelse.

2. Medlemsstaten eller den hertil udpegede kompetente myndighed underretter snarest muligt Kommissionen om sin afgørelse om at indrømme en undtagelse og fremsender samtidig alle relevante oplysninger angående undtagelsen. Disse oplysninger kan forelægges Kommissionen i sammenfattet form, således at Kommissionen kan træffe en velbegrundet afgørelse. Senest otte uger efter modtagelsen af denne underretning kan Kommissionen pålægge den pågældende medlemsstat eller udpegede kompetente myndighed at ændre eller trække afgørelsen tilbage, hvorved der er indrømmet en undtagelse.

Hvis den pågældende medlemsstat eller udpegede kompetente myndighed ikke efterkommer dette krav inden for fire uger, træffes der hurtigt en endelig afgørelse efter rådgivningsproceduren i artikel 51, stk. 2.

Kommissionen har tavshedspligt om forretningsmæssigt følsomme oplysninger.

3. Medlemsstaten eller den udpegede kompetente myndighed og Kommissionen skal, når de træffer afgørelse om de i stk. 1 omhandlede undtagelser, navnlig tage hensyn til følgende kriterier:

a) målsætningen om at skabe et konkurrencepræget gasmarked

b) behovet for at opfylde offentlige serviceforpligtelser og garantere forsyningssikkerheden

▼B

c) naturgasvirksomhedens stilling på gasmarkedet og den faktiske konkurrence på dette marked

d) omfanget af de økonomiske og finansielle problemer for naturgasvirksomhederne og transmissionsvirksomhederne eller for de privilegerede kunder

e) datoerne for underskrivelsen af og betingelserne i den eller de pågældende kontrakter, herunder i hvor høj grad der heri tages højde for markedsændringer

f) bestræbelserne på at finde en løsning på problemet

g) i hvilket omfang virksomheden på det tidspunkt, hvor den påtog sig de pågældende take-or-pay-forpligtelser, under hensyn til direktivets bestemmelser med rimelighed kunne have forudset, at der sandsynligvis ville opstå alvorlige problemer

h) i hvilken grad systemet er sammenkoblet med andre systemer og graden af disses interoperabilitet og

i) de virkninger, som indrømmelse af en undtagelse vil få for den korrekte anvendelse af dette direktiv med henblik på et velfungerende indre marked for naturgas.

En afgørelse om en anmodning om undtagelse vedrørende take-or-pay-kontrakter, der er indgået inden den 4. august 2003, må ikke føre til en situation, hvor det er umuligt at finde økonomisk rentable alternative afsætningsmuligheder. Under alle omstændigheder antages det, at gasvirksomheden ikke har alvorlige vanskeligheder, så længe salget af naturgas ikke falder til under niveauet for minimumsaftagelsesgarantier i take-or-pay-kontrakter om køb af naturgas, eller for så vidt den pågældende take-or-pay-kontrakt om gaskøb kan tilpasses, eller naturgasvirksomheden kan finde alternative afsætningsmuligheder.

4. Naturgasvirksomheder, der ikke er indrømmet en i denne artikels stk. 1 omhandlet undtagelse, må ikke eller må ikke længere nægte adgang til systemet på grund af take-or-pay-forpligtelser i henhold til en kontrakt om køb af gas. Medlemsstaterne påser, at de relevante bestemmelser i artikel 32-44, overholdes.

5. Enhver undtagelse, der indrømmes i henhold til ovennævnte bestemmelser, skal være behørigt begrundet. Kommissionen offentliggør afgørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

6. Kommissionen forelægger senest den 4. august 2008 en rapport om erfaringerne med anvendelsen af denne artikel, således at Europa-Parlamentet og Rådet i god tid kan overveje behovet for ændringer af denne artikel.

▼M2

Artikel 48a

Tekniske aftaler om drift af transmissionslinjer

Dette direktiv berører ikke transmissionssystemoperatørers eller andre økonomiske aktørers mulighed for at opretholde eller indgå tekniske aftaler om spørgsmål vedrørende drift af transmissionslinjer mellem en medlemsstat og et tredjeland, for så vidt disse aftaler er forenelige med EU-retten og relevante afgørelser truffet af de nationale regulerende myndigheder i de berørte medlemsstater. De regulerende myndigheder i de berørte medlemsstater underrettes om sådanne aftaler.

▼B

Artikel 49

Markeder under opbygning og isolerede markeder

1. Medlemsstater, som ikke er direkte tilsluttet en anden medlemsstats sammenkoblede system, og som kun har en enkelt ekstern hovedleverandør, kan fravige artikel 4, 9, 37 og/eller 38. En forsyningsvirksomhed med en markedsandel på over 75 % betragtes som en hovedleverandør. En sådan undtagelse udløber automatisk i det øjeblik, hvor mindst en af de i dette afsnit nævnte betingelser ikke længere er opfyldt. Sådanne undtagelser meddeles Kommissionen.

Cypern kan fravige artikel 4, 9, 37 og/eller 38. Denne undtagelse udløber, så snart Cypern ikke kan anses for at være et isoleret marked.

Artikel 4, 9, 37 og/eller 38 finder først anvendelse på Estland, Letland og/eller Finland, når en af disse medlemsstater er direkte tilsluttet det sammenkoblede system i en anden medlemsstat end Estland, Letland, Litauen og Finland. Dette afsnit berører ikke undtagelser i henhold til dette stykkes første afsnit.

2. En medlemsstat, der kan anses for at være et marked under opbygning, og hvor gennemførelsen af dette direktiv ville volde væsentlige problemer, kan fravige artikel 4 og 9, artikel 13, stk. 1 og 3, artikel 14 og 24, artikel 25, stk. 5, artikel 26, 31 og 32, artikel 37, stk. 1, og/eller artikel 38. Denne undtagelse udløber automatisk i det øjeblik, hvor den pågældende medlemsstat ikke længere kan anses for at være et marked under opbygning. Sådanne undtagelser meddeles Kommissionen.

Cypern kan fravige artikel 4 og artikel 9, artikel 13, stk. 1 og 3, artikel 14 og 24, artikel 25, stk. 5, artikel 26, 31 og 32, artikel 37, stk. 1, og/eller artikel 38. Denne undtagelse udløber, så snart Cypern ikke kan anses for at være et marked under opbygning.

3. På den dato, hvor den i stk. 2, første afsnit, omhandlede undtagelse udløber, skal definitionen af privilegerede kunder medføre en åbning af markedet på mindst 33 % af det nationale gasmarkeds samlede årlige gasforbrug. To år efter udløbet af den i stk. 2, første afsnit, nævnte undtagelse finder artikel 37, stk. 1, litra b), anvendelse, og tre år derefter finder artikel 37, stk. 1, litra c), anvendelse. I perioden

▼B

indtil artikel 37, stk. 1, litra b), finder anvendelse, kan den i denne artikels stk. 2 omhandlede medlemsstat beslutte ikke at anvende artikel 32 for så vidt angår hjælpefunktioner og midlertidige lagerfaciliteter i forbindelse med forgasningsprocessen og den efterfølgende levering til transmissionssystemet.

4. Hvis gennemførelsen af dette direktiv ville volde væsentlige problemer i et begrænset geografisk område i en medlemsstat, navnlig med hensyn til udvikling af transmissionsinfrastrukturen og større distributionsinfrastruktur, kan medlemsstaten med henblik på investeringsfremme anmode Kommissionen om en midlertidig undtagelse fra artikel 4 og 9, artikel 13, stk. 1 og 3, artikel 14 og 24, artikel 25, stk. 5, artikel 26, 31 og 32, artikel 37, stk. 1, og/eller artikel 38 for det pågældende område.

5. Kommissionen kan indrømme en undtagelse som omhandlet i stk. 4 under hensyntagen især til følgende kriterier:

— behovet for infrastrukturinvesteringer, som ikke vil være rentable på et konkurrencepræget marked

— det fornødne investeringsniveau og udsigterne til afkast

— gassystemets størrelse og udbygningsgrad i det pågældende område

— udsigterne for det pågældende gasmarked

— det pågældende områdes eller den pågældende regions geografiske størrelse og karakteristika, og de socioøkonomiske og demografiske faktorer.

For anden gasinfrastruktur end distributionsinfrastruktur må der kun indrømmes en undtagelse, hvis der ikke findes nogen gasinfrastruktur i det pågældende område, eller hvis en sådan har eksisteret i mindre end ti år. Den midlertidige undtagelse må ikke række ud over de ti år, der følger efter den første gasforsyning i området.

For distributionsinfrastrukturs vedkommende kan der indrømmes en undtagelse i en periode på højst tyve år fra det tidspunkt, hvor der første gang leveres gas gennem det pågældende system i området.

6. Artikel 9 finder ikke anvendelse på Cypern, Luxembourg og/eller Malta.

7. Kommissionen underretter under iagttagelse af kravet om tavshedspligt medlemsstaterne om anmodninger, der er indgivet i henhold til stk. 4, inden den træffer afgørelse i henhold til stk. 5. Denne afgørelse samt de undtagelser, der er omhandlet i stk. 1 og 2, offentliggøres i *Den Europæiske Unions Tidende*.

8. Grækenland kan fravige artikel 4, 24, 25, 26, 32, 37 og/eller 38 i dette direktiv for så vidt angår de geografiske områder og perioder, der er anført i de bevillinger, som det har udstedt inden den 15. marts 2002 i henhold til direktiv 98/30/EF med henblik på udvikling og drift med eneret af distributionsnet i bestemte geografiske områder.

▼M2

Artikel 49a

Undtagelser vedrørende transmissionslinjer til og fra tredjelande

1. Hvad angår gas transmissionslinjer mellem en medlemsstat og et tredjeland færdiggjort før den 23. maj 2019, kan den medlemsstat, hvor det første sammenkoblingspunkt for en sådan transmissionslinje med medlemsstaternes net er beliggende, beslutte at fravige artikel 9, 10, 11 og 32 samt artikel 41, stk. 6, 8 og 10, for de dele af en sådan gastransmissionslinje, der er beliggende på dens område og søterritorium, af objektive grunde, såsom at muliggøre genindvinding af den foretagne investering eller af hensyn til forsyningssikkerheden, forudsat at undtagelsen ikke vil være til skade for konkurrencen på det indre marked for naturgas eller for, at dette fungerer effektivt, eller for forsyningssikkerheden i Unionen.

Undtagelsen skal være tidsbegrænset til op til 20 år på grundlag af en objektiv begrundelse, som kan fornyes, hvis det er berettiget, og kan være underlagt betingelser, som bidrager til at opfylde ovenstående betingelser.

Sådanne undtagelser finder ikke anvendelse på transmissionslinjer mellem en medlemsstat og et tredjeland, som er forpligtet til at gennemføre dette direktiv, og som har gennemført dette direktiv i sin retsorden i henhold til en aftale, der er indgået med Unionen.

2. Hvis den pågældende transmissionslinje er beliggende på mere end én medlemsstats område, er det medlemsstaten på det område, hvor det første sammenkoblingspunkt med medlemsstaternes net er beliggende, der træffer afgørelse om, hvorvidt der skal indrømmes en undtagelse for transmissionslinjen, efter at have hørt alle berørte medlemsstater.

Kommissionen kan på de berørte medlemsstaters anmodning beslutte at optræde som observatør i høringen mellem den medlemsstat, på hvis område det første sammenkoblingspunkt er beliggende, og tredjelandet vedrørende ensartet anvendelse af dette direktiv på den medlemsstats område og søterritorium, hvor det første sammenkoblingspunkt er beliggende, herunder om indrømmelse af undtagelser for sådanne transmissionslinjer.

3. Afgørelser i henhold til stk. 1 og 2 vedtages senest den 24. maj 2020. Medlemsstaterne underretter Kommissionen om eventuelle sådanne afgørelsen og offentliggør dem.

Artikel 49b

Bemyndigelsesprocedure

1. Uden at det berører andre forpligtelser i henhold til EU-retten og kompetencefordelingen mellem Unionen og medlemsstaterne kan eksisterende aftaler mellem en medlemsstat og et tredjeland om drift af en transmissionslinje eller et opstrømsrørledningsnet forblive i kraft, indtil en efterfølgende aftale mellem Unionen og det samme tredjeland træder i kraft, eller indtil proceduren i denne artikels stk. 2-15 finder anvendelse.

▼**M2**

2. Uden at det berører kompetencefordelingen mellem Unionen og medlemsstaterne, giver en medlemsstat skriftligt Kommissionen meddelelse herom, hvis den agter at indlede forhandlinger med et tredjeland med henblik på at ændre, forlænge, tilpasse, forny eller indgå en aftale med et tredjeland om drift af en transmissionslinje for så vidt angår spørgsmål, som helt eller delvis falder ind under dette direktivs anvendelsesområde.

En sådan meddelelse skal omfatte den relevante dokumentation og en angivelse af de bestemmelser, der skal tages op under forhandlingerne eller genforhandles, forhandlingernes mål og eventuelle andre relevante oplysninger og fremsendes til Kommissionen mindst fem måneder inden den påtænkte indledning af forhandlinger.

3. I forlængelse af enhver meddelelse i henhold til stk. 2 bemyndiger Kommissionen den berørte medlemsstat til at indlede formelle forhandlinger med et tredjeland for den del, der kan berøre Unionens fælles regler, medmindre den finder, at indledning af sådanne forhandlinger vil:

a) være i strid med EU-retten ud over den uforenelighed, der skyldes kompetencefordelingen mellem Unionen og medlemsstaterne

b) være til skade for funktionen af det indre marked for naturgas, konkurrencen eller forsyningssikkerheden i en medlemsstat eller i Unionen

c) undergrave målene for Unionens igangværende forhandlinger med et tredjeland om mellemstatslige aftaler

d) være diskriminerende.

4. Når Kommissionen foretager vurderingen i henhold til stk. 3, tager den hensyn til, om den påtænkte aftale vedrører en transmissionslinje eller en opstrømsrørledning, som bidrager til diversifikation af naturgasforsyninger og -leverandører gennem nye naturgaskilder.

5. Kommissionen vedtager inden for 90 dage efter modtagelsen af den meddelelse, der er omhandlet i stk. 2, en afgørelse om bemyndigelse eller afslag på bemyndigelse til en medlemsstat til at indlede forhandlinger med henblik på at ændre, forlænge, tilpasse, forny eller indgå en aftale med et tredjeland. Hvis der er behov for yderligere oplysninger for at kunne vedtage en afgørelse, løber perioden på 90 dage fra datoen for modtagelsen af sådanne yderligere oplysninger.

6. Hvis Kommissionen vedtager en afgørelse om afslag på bemyndigelse til en medlemsstat til at indlede forhandlinger om at ændre, forlænge, tilpasse, forny eller indgå en aftale med et tredjeland, underretter den berørte medlemsstat herom og giver en begrundelse herfor.

7. Afgørelser om bemyndigelse eller afslag på bemyndigelse til en medlemsstat til at indlede forhandlinger med henblik på at ændre, forlænge, tilpasse, forny eller indgå en aftale med et tredjeland vedtages ved hjælp af gennemførelsesretsakter efter proceduren i artikel 51, stk. 2.

▼M2

8. Kommissionen kan yde vejledning og kan anmode om medtagelse af særlige bestemmelser i den påtænkte aftale for at sikre forenelighed med EU-retten i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse (EU) 2017/684 ([1]).

9. Kommissionen holdes underrettet om fremskridtene i og resultaterne af forhandlingerne om at ændre, forlænge, tilpasse, forny eller indgå en aftale hele vejen gennem sådanne forhandlingers forskellige faser og kan anmode om at deltage i sådanne forhandlinger mellem medlemsstaten og tredjelandet i overensstemmelse med afgørelse (EU) 2017/684.

10. Kommissionen underretter Europa-Parlamentet og Rådet om de afgørelser, der vedtages i henhold til stk. 5.

11. Inden en aftale med et tredjeland undertegnes, underretter den pågældende medlemsstat Kommissionen om resultatet af forhandlingerne og fremsender teksten til den forhandlede aftale til Kommissionen.

12. Kommissionen vurderer efter modtagelsen af meddelelsen i henhold til stk. 11 den forhandlede aftale i henhold til stk. 3. Finder Kommissionen, at forhandlingerne har ført til en aftale, som overholder stk. 3, bemyndiger den medlemsstaten til at undertegne og indgå aftalen.

13. Kommissionen vedtager inden for 90 dage efter modtagelsen af den anmodning, der er omhandlet i stk. 11, en afgørelse om bemyndigelse eller afslag på bemyndigelse til medlemsstaten til at undertegne og indgå aftalen med et tredjeland eller en afgørelse om afslag på bemyndigelse til en medlemsstat til at undertegne og indgå aftalen med et tredjeland. Hvis der er behov for yderligere oplysninger for at vedtage en afgørelse, løber perioden på 90 dage fra datoen for modtagelsen af sådanne yderligere oplysninger.

14. Hvis Kommissionen vedtager en afgørelse om bemyndigelse til en medlemsstat til at undertegne og indgå aftalen med et tredjeland i henhold til stk. 13, underretter den berørte medlemsstat Kommissionen om aftalens indgåelse og ikrafttræden og om eventuelle efterfølgende ændringer i aftalens status.

15. Hvis Kommissionen vedtager en afgørelse om afslag på bemyndigelse til en medlemsstat til at undertegne og indgå aftalen med et tredjeland i henhold til stk. 13, underretter den den pågældende medlemsstat herom og giver en begrundelse herfor.

▼B

Artikel 50

Revisionsprocedure

Hvis Kommissionen i den i artikel 52, stk. 6, nævnte rapport når den konklusion, at det — på grund af den måde, hvorpå der reelt er blevet givet netadgang i en medlemsstat, som har sikret fuldstændig, ikke-diskriminerende og uhindret netadgang — må konstateres, at visse forpligtelser, som dette direktiv pålægger virksomhederne (herunder forpligtelserne vedrørende distributionssystemoperatørernes selskabsretlige adskillelse) ikke står i forhold til det mål, der søges nået, kan den berørte medlemsstat anmode Kommissionen om at blive undtaget fra det pågældende krav.

([1]) Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse (EU) 2017/684 af 5. april 2017 om indførelse af en mekanisme for udveksling af oplysninger vedrørende mellemstatslige aftaler og ikkebindende instrumenter mellem medlemsstaterne og tredjelande på energiområdet og om ophævelse af afgørelse nr. 994/2012/EU (EUT L 99 af 12.4.2017, s. 1).

▼B

Medlemsstaten meddeler omgående Kommissionen en sådan anmodning samt alle de oplysninger, som er nødvendige for at dokumentere, at konklusionen i rapporten om, at der sikres effektiv netadgang, vil blive fastholdt.

Senest tre måneder efter at Kommissionen er blevet underrettet om anmodningen, vedtager den en udtalelse om den berørte medlemsstats anmodning og fremsætter eventuelt forslag for Europa-Parlamentet og Rådet om at ændre de relevante bestemmelser i direktivet. Kommissionen kan i forslagene om ændring af dette direktiv foreslå at undtage den berørte medlemsstat fra særlige krav, hvis denne medlemsstat i givet fald gennemfører lige så effektive foranstaltninger.

Artikel 51

Udvalg

1. Kommissionen bistås af et udvalg.

2. Når der henvises til dette stykke, anvendes artikel 3 og 7 i afgørelse 1999/468/EF, jf. dennes artikel 8.

3. Når der henvises til dette stykke, anvendes artikel 5a, stk. 1-4, og artikel 7 i afgørelse 1999/468/EF, jf. dennes artikel 8.

▼M1

Artikel 52

Rapportering

Kommissionen overvåger og evaluerer anvendelsen af dette direktiv og forelægger en samlet situationsrapport for Europa-Parlamentet og Rådet som bilag til sin rapport om status over energiunionen, der er omhandlet i artikel 35 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1999 ([1]).

▼B

Artikel 53

Ophævelse

Direktiv 2003/55/EF ophæves fra den 3. marts 2011; dette berører dog ikke medlemsstaternes forpligtelser med hensyn til fristerne for gennemførelse og anvendelse af nævnte direktiv. Henvisninger til det ophævede direktiv betragtes som henvisninger til nærværende direktiv og læses efter sammenligningstabellen i bilag II.

([1]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1999 af 11. december 2018 om forvaltning af energiunionen og klimaindsatsen, om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 663/2009 og (EF) nr. 715/2009, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 94/22/EF, 98/70/EF, 2009/31/EF, 2009/73/EF, 2010/31/EU, 2012/27/EU og 2013/30/EU, Rådets direktiv 2009/119/EF og (EU) 2015/652 og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 525/2013 (EUT L 328 af 21.12.2018, s. 1).

▼B

Artikel 54

Gennemførelse

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv senest den 3. marts 2011. De underretter straks Kommissionen herom.

De anvender disse love og bestemmelser fra den 3. marts 2011 med undtagelse af artikel 11, som de skal anvende fra den 3. marts 2013.

Disse love og bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for henvisningen fastsættes af medlemsstaterne.

2. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de vigtigste nationale retsforskrifter, som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

Artikel 55

Ikrafttræden

Dette direktiv træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Artikel 56

Adressater

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

▼B

BILAG I

FORANSTALTNINGER VEDRØRENDE FORBRUGERBESKYTTELSE

1. Med forbehold af Fællesskabets bestemmelser om forbrugerbeskyttelse, særlig Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/7/EF af 20. maj 1997 om forbrugerbeskyttelse i forbindelse med aftaler vedrørende fjernsalg [1] og Rådets direktiv 93/13/EØF af 5. april 1993 om urimelige kontraktvilkår i forbrugeraftaler [2], skal de foranstaltninger, der henvises til i artikel 3, sikre, at kunder:

   a) har ret til en kontrakt med deres gasleverandør, idet der i kontrakten angives følgende:

      — leverandørens navn og adresse

      — hvilke ydelser der leveres og på hvilket kvalitetsniveau, samt tidspunkt for første tilslutning

      — de typer vedligeholdelsesservice, der tilbydes

      — hvordan aktuel information om gældende tariffer og vedligeholdsgebyrer kan indhentes

      — kontraktens løbetid, betingelserne for fornyelse og afslutning af ydelserne og af kontrakten, og om opsigelse af kontrakten uden vederlag er tilladt

      — eventuel erstatning eller tilbagebetaling, hvis det i kontrakten fastsatte kvalitetsniveau ikke overholdes, herunder unøjagtig og forsinket fakturering

      — hvordan procedurerne for bilæggelse af tvister, jf. litra f), iværksættes, og

      — oplysninger om forbrugerrettigheder, herunder alle de i dette punkt omhandlede oplysninger, som videreformidles ved fakturering og via naturgasvirksomhedernes websteder på en klar og letforståelig måde.

      Betingelserne skal være rimelige og velkendte på forhånd. Under alle omstændigheder bør der gives oplysning om betingelserne forud for kontraktens indgåelse eller bekræftelse. Hvis kontrakterne indgås via mellemmænd, gives der ligeledes oplysning om de i dette litra omhandlede forhold forud for kontraktens indgåelse

   b) underrettes med passende varsel, hvis leverandøren har til hensigt at ændre kontraktbestemmelserne, og orienteres om deres ret til at hæve kontrakten, når de modtager denne underretning. Leverandørerne giver på en gennemsigtig og forståelig måde deres kunder direkte meddelelse om enhver gebyrforhøjelse, idet dette skal ske på et passende tidspunkt og senest én normal faktureringsperiode efter forhøjelsens ikrafttræden. Medlemsstaterne sikrer, at kunderne kan hæve kontrakten, hvis de ikke godkender de nye betingelser, som gasleverandøren har underrettet dem om

[1] EFT L 144 af 4.6.1997, s. 19.
[2] EFT L 95 af 21.4.1993, s. 29.

▼B

c) modtager gennemsigtige oplysninger om gældende priser og tariffer og om standardvilkår og betingelser for adgang til og brug af gasleverancer

d) tilbydes et bredt udvalg af betalingsmetoder, som ikke må indebære forskelsbehandling af kunderne. Forudbetalingssystemer skal være rimelige og passende afspejle det forventede gasforbrug. Eventuelle forskelle i vilkår og betingelser skal afspejle leverandørens omkostninger ved forskellige betalingssystemer. De generelle vilkår og betingelser skal være rimelige og gennemsigtige. De skal anføres i et klart og forståeligt sprog og må ikke omfatte ikke-kontraktmæssige hindringer for udøvelse af forbrugernes rettigheder, f.eks. overdreven dokumentation. Kunderne skal beskyttes mod urimelige eller vildledende salgsmetoder

e) ikke skal betale for at skifte leverandør

f) nyder godt af gennemsigtige, enkle og billige procedurer for behandling af deres klager. Alle forbrugere har navnlig ret til at få leveret ydelser og få behandlet deres klager af deres gasleverandør. Sådanne procedurer for udenretlige forlig skal gøre det muligt at bilægge tvister hurtigt og rimeligt og helst inden for tre måneder og skal, hvis det skønnes berettiget, indeholde bestemmelser om et erstatnings- og/eller tilbagebetalingssystem. Når det er muligt, bør principperne i Kommissionens henstilling 98/257/EF af 30. marts 1998 om de principper, der finder anvendelse på organer, med ansvar for udenretlig bilæggelse af tvister på forbrugerområdet ([1]), følges

g) som er tilsluttet gassystemet, informeres i henhold til gældende national lovgivning om deres rettigheder med hensyn til levering af naturgas af en bestemt kvalitet til rimelige priser

h) har adgang til deres forbrugsdata og skal, efter udtrykkelig aftale og gratis, kunne give enhver registreret forsyningsvirksomhed adgang til deres egne målerdata. Den part, der er ansvarlig for dataforvaltning, har pligt til at give virksomheden disse data. Medlemsstaterne fastlægger et standardformat for de pågældende data og en procedure, hvorefter leverandører og forbrugere kan få adgang til dem. Der må ikke pålægges forbrugeren ekstra udgifter for denne ydelse

i) informeres fyldestgørende om det faktiske gasforbrug og prisen tilstrækkelig hyppigt til, at de kan regulere deres eget gasforbrug. Oplysningerne gives ved at anvende en tilstrækkelig tidsramme, der tager hensyn til kapaciteten af forbrugerens måleudstyr. Der tages passende hensyn til omkostningseffektiviteten ved sådanne foranstaltninger. Der må ikke pålægges forbrugeren ekstra udgifter for denne ydelse

j) modtager en endelig kontoopgørelse efter at have skiftet gasleverandør senest seks uger efter, at leverandørskiftet har fundet sted.

2. Medlemsstaterne sikrer, at der indføres intelligente målesystemer, der medvirker til at sikre forbrugernes aktive deltagelse på gasforsyningsmarkedet. Gennemførelsen af disse målesystemer kan underlægges en økonomisk evaluering af omkostningerne og fordelene på lang sigt for markedet og de enkelte forbrugere, eller en vurdering af, hvilke intelligente målesystemer, der er økonomisk forsvarlige og omkostningseffektive, og hvilken tidsramme der er hensigtsmæssig til distributionen.

([1]) EFT L 115 af 17.4.1998, s. 31.

▼B

Denne vurdering skal finde sted senest den 3. september 2012.

Medlemsstaterne eller en kompetent myndighed, som de udpeger, forbereder på grundlag af denne vurdering en tidsplan for gennemførelsen af intelligente målersystemer.

Medlemsstaterne eller en kompetent myndighed, som de udpeger, sikrer gennemførelse af målesystemernes interoperabilitet inden for deres territorier under behørigt hensyntagen til anvendelsen af hensigtsmæssige standarder og bedste praksis og betydningen af udviklingen af det indre marked for naturgas.

▼B

BILAG II

SAMMENLIGNINGSTABEL

Direktiv 2003/55/EF	Nærværende direktiv
Artikel 1	Artikel 1
Artikel 2	Artikel 2
Artikel 3	Artikel 3
Artikel 4	Artikel 4
Artikel 5	Artikel 5
—	Artikel 6
—	Artikel 7
Artikel 6	Artikel 8
Artikel 9	Artikel 9
Artikel 7	Artikel 10
—	Artikel 11
Artikel 7	Artikel 12
Artikel 8	Artikel 13
—	Artikel 14
—	Artikel 15
Artikel 10	Artikel 16
—	Artikel 17
—	Artikel 18
—	Artikel 19
—	Artikel 20
—	Artikel 21
—	Artikel 22
—	Artikel 23
Artikel 11	Artikel 24
Artikel 12	Artikel 25
Artikel 13	Artikel 26
Artikel 14	Artikel 27
Artikel 15	Artikel 29
Artikel 16	Artikel 30
Artikel 17	Artikel 31
Artikel 18	Artikel 32
Artikel 19	Artikel 33
Artikel 20	Artikel 34

▼B

Direktiv 2003/55/EF	Nærværende direktiv
Artikel 21	Artikel 35
Artikel 22	Artikel 36
Artikel 23	Artikel 37
Artikel 24	Artikel 38
Artikel 25, stk. 1 (første og andet punktum)	Artikel 39
—	Artikel 40
Artikel 25 (resten)	Artikel 41
—	Artikel 42
—	Artikel 43
—	Artikel 44
—	Artikel 45
Artikel 26	Artikel 46
—	Artikel 47
Artikel 27	Artikel 48
Artikel 28	Artikel 49
Artikel 29	Artikel 50
Artikel 30	Artikel 51
Artikel 31	Artikel 52
Artikel 32	Artikel 53
Artikel 33	Artikel 54
Artikel 34	Artikel 55
Artikel 35	Artikel 56
Bilag A	Bilag I